REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Dumineca 25.)

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 136 —Anul LXXI. Brașov, Sâmbătă 21 Iunie (4 Iulie) 1908.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“.
Cu 1 Iulie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartalul trei al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 franci, pe șease luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numĕrul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 corone, pe șese luni 2 corone

Pentru România și streinătate: Pe un an 8 franci, pe șese luni 4 franci.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Conferența clubului naționalist.

In săptămâna viitoare dieta ungurească își va încheia sesiunea de vară și deputații și magnații se vor duce acasă sau vor călători pe la băile dinăuntru și din străinătate cât timp vor dura vacanțele de vară.

Deoarece datoria deputaților și a magnaților este de a lucra pentru binele obștesc al țării și al popoarelor ei, ar trebui să se ia la cunoștință cu părere de rău când ei se duc și lasă dieta pustie. Dar, cum merg treburile astăzi acolo sus la Budapesta, puțini vor fi cari vor vedea cu părere de rău depărtându-se pela casele și moșiile lor pe membrii „orszaggyülés“-ului din Budapesta.

Este un trist semn al timpului dacă trebue s'o spunem, că cei mai mulți vor răsufla la gândul că nu se mai fabrică câtva timp proiecte de lege de „înalta casă“, cari în partea cea mai mare nu aduc poporului decât nouă sarcini și nemulțumiri.

Mai aproape ne interesează pe noi Românii ceea ce fac și întreprind deputații naționaliști din dietă, cari în majoritate sunt Români. Am primit primadată — decând nu ne mai aducem aminte — dela clubul parlamentar, zis al partidului naționalităților, un comunicat scris românește trimis nouă de presidentul clubului deputaților naționaliști Teodor Mihali, și trimis la timp așa că numai suntem nevoiți să-l traducem de prin foile unguresci cum am făcut până acuma.

Mulțumim d-lui Dr. Mihali de aceasta ușurare ce ne-o face și am dori din suflet să fim tot așa de ușurați și liniștiți în urma celor ce ni le împărtășește. Dacă totuși nu suntem încă așa de norociți, aceasta nu vrea să zică că n'am prețui silințele și stăruințele ce le fac deputații noștri naționaliști pentru a corespunde cât mai mult după a lor putință grelei chemări și sarcini, ce au luat'o asupra-le ca deputați, în timpurile acestea și mai grele și critice.

Ne spune comunicatul că clubul deputaților naționaliști și-a ținut ultima conferință înainte de vacanțe zilele acestea și au constatat că în sânul clubului domnește cea mai desăvârșită armonie. Ne mai spune că clubul deputaților naționaliști „menține neschimbat programul politic al partidului și e hotărât a lupta și mai departe neclintit pentru realizarea lui“.

Aici să ne dea voe d-l Dr. Mihali și soți, să-i întrebăm despre care anume program vorbesc? Ințeleg oare sub program declarațiile ce le-au făcut în comun clubul la diferite ocaziuni, incepând cu proiectul de adresă al acestui club naționalist? Căci programul nostru național român nu poate fi înteles aici, fiind vorba de club și de „partidul naționalist dietal“, în care se află și Slovacii și Sârbii.

Ne mai spune comunicatul, că guvernul se află într'o „situație strâmtorată“, și că acum in ajunul introducerei votului universal caută aliați și în rândul popoarelor nemaghiare. Exprimă convingerea că naționalitățile vor respinge ofertele guvernului. In fine declară comunicatul de o dovadă strălucită a acțiunei de până acuma a deputaților naționaliști, că cercurile guvernului vreau să încurce pe oameni cu știri ce le lățesc despre formarea unui „partid naționalist moderat.“

Noi știm că în aceste știri, care vor fi ele negreșit tendențioase. nu-i vorba de formarea unui partid „naționalist moderat“, ci numai de un „partid moderat român“.

Și se știe că între Români nu sunt numai naționaliști, ci și așa ziși Români de pe la „Kolozsvar“ și „Budapest“, a căror sfinți de căpetenie sunt cei ce șed azi pe fotoliurile miniștrilor.

Destul că deputații naționaliști se indepărtează în armonie și ne bucurăm că ne promit, că în luna August vor ținea adunări mari poporale, în care vor face dările lor de samă.

Pentru fondul jubilar al »Gazetei«

au mai întrat următoarele ofrande:

Dela *Clubul Tinerimei* din *București* prin comitetul său s'au trimes la redacțiunea foaiei noastre *200* (douăsute) *lei*, parte pentru numere jubilare, ear restul *pentru fondul jubilar al „Gazetei“.*

In adresa, prin care ni se anunță hotărârea comitetului de către administratorul clubului *G. Sefendake*, fost senator, se zice, că „Clubul Tinerimei“ a dispus prin comitet a se face aceastâ ofrandă cu ocaziunea jubileului „Gazetei Transilvaniei“, care pentru fala tuturor Românilor a avut puterea să resiste la atâtea vijelii și să râmână neclintită“.

Dela d-l *Dionisie Simon*, mare proprietar în *Sân-Giorgiul de Câmpie*, am primit pentru numărul jubilar al „Gazetei“ suma de *20* (douăzeci) *coroane.*

— Doamna văduva preoteasă *Susana Nan*, născ. Frateș, din Râșnov, trimite *2* (două) *coroane* pentru *fondul jubilar.*

— Din partea *absolvenților anului 1908 dela gimnaziul român din Brașov* am primit *coroane 8* (opt) *pentru fondul jubilar al „Gazetei“.*

— Dela d-l căpitan *Iuliu Bogdan*, în Kösszeg, am primit *2* (două) *coroane* pentru *fondul jubilar.*

— Dela d-l *Ioan Pop*, preot in Cintelnic, *1* (una) *coroană* la *fondul jubilar al „Gazetei“.*

Zlatna, 29 Iunie 1908. — Intru amintirea scumpului meu fiu *Iustin Viorel Crișan*, care în fragedа sa etate de un an și-a dat blândul său suflet în mânile Creatorului, trimit suma de *5* (cinci) *coroane* pentru *fondul jubilar al „Gazetei“.*

Elena Albini.

Dela clubul deputaților naționaliști. Primim dela Dl Dr. Teodor Mihali președintele clubului deputaților naționaliști, spre publicare următorul comunicat oficios:

Mercuri și-a ținut clubul deputaților naționaliști ultima conferență plenară înainte de vacanțele de vară. Pe lângă afacerile curente in legătură cu situația politică generală, conferența a constatat, că în sinul clubului domnește cea mai perfectă armonie, atât ce privește aprecierea situației actuale cât și privitor la scopul și mijloacele luptei politice, căreia s'a dedicat. Clubul deputaților naționaliști susține neschimbat programul politic al partidului și a hotărît a lupta neclintit și pe mai departe pentru realizarea acestuia. Toate știrile contrare acestui fapt lățite în mod tendențios de ziarele guvernamentale sunt lipsite de orice bază.

Guvernul în situația sa strimtorată, care i-o cauzează necesitatea necondiționată a întroducerei votului universal, caută aliați și în rândurile popoarelor nemaghiare; conștiința națională și simțul de solidaritate a acestor popoare însă vor respinge cu siguranță nizuința aceasta a guvernului. Nimic nu dovedește mai strălucit importanța și rezultatele acțiunei de până acum a deputaților naționaliști, decât nizuința nervoasă a cercurilor guvernamentale de a desorienta opinia publică prin știri tendențioase și neadevărate despre formarea unui nou partid naționalist »moderat«.

Conferența a hotărît deocamdată și ținerea mai multor adunări mari poporale pentru votul universal și în scopul organizării partidului. In fine a statorit programul dărilor de samă, cari, luând în conziderare ocupațiunea intenzivă a alegătorilor, se vor ținea numai în luna August.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Iubirea mea.

Iubirea mea, frumoasa mea iubire,
Iubirea mea, tu floarea florilor,
Zadarnic te-am căutat atâta vreme,
Zadarnic te-am căutat cu-atâta dor:
Nu te-am putut afla eu nicăire.

Iar azi răsai, — lumină orbitoare
Din fund adânc de noapte 'ntunecată.
Oh, vino! Vino, sufletu-mi te-așteaptă!
Invăluie-l în vraja ta curată,
In cerul tău de raze și splendoare!

I. Costa.

Calul fermecat. *)

Un păstor de cămile, sărac, care trăia în orașul Damasc, avea doi feciori, pe unul îl chema Ali, pe celalalt Obrahim. Când a fost să moară, era foarte îngrijat, ce se va alege, după moartea lui din băiatul cel mai mic. Pe cât era de iute și îndemânatic Ali cel mai bătrân, pe atât de încetinel, leneș și visător se arăta Obrahim încă de mic. De aceea bătrânul niic nu știa ce va apuca ca să poată trăi.

Dupăce murise tatăl, Ali se duse cu caravanele prin deșerturile nisipoase, pentrucă se bucura să vadă țări străine, să vadă tot felul de lucruri însemnate, cum a făcut pe vremuri și tatăl său, care povestea de multe ori despre călătoriile făcute în țări depărtate. Inainte de a părăsi el însă Damascul, căută pentru fratele său un loc de fecior, chelner într'o cafenea. Lui Obrahim îi plăcu slujba asta crezând că nu va avea lucru greu, toată ocupația lui era să ducă cafele mușteriilor, să le umplă pipele și să le aprindă.

Cu toate acestea cafegiul îl certa în toate zilele, pentrucă Obrahim era mare tăntălău și nebăgător de samă. Acuși vărsa cafeaua pe haina unui mușteriu, acuși da unuia luleaua fără s'o aprindă, acuși iară, la al treilea, îi arunca în pantof un cărbune aprins. Mușteriii se plângeau de el, cafegiul se năcăjea și în sfârșit îi spuse să-și vază de drum.

Obrahim nu-și făcu multă bătae de cap pentru asta ieși vesel din cafenea, având credință tare, ca o se dee el și peste noroc. Zile întregi bălăbănea pe străzi încoace și încolo, până și-a prăpădit puținele parale pe cari și le-a fost câștigat mai înainte. In curând a trebuit să-și caute iară o condiție de servitor la un negutățător bogat. N'avea alta de lucru, decât să meargă pe lângă calul stăpânului, când ieșia călare, sau să aducă luleaua după el. Lucrurile acestea le îndeplinea așa de bine, că stăpânul era pe deplin mulțumit.

Intr'una din zile, stăpâna-sa îi dete o pungă mare de bani și-i zise: »Obrahime, dute în târgul de cai. Nu departe de moșeea cea mare vei vedea un arab cu un armăsar alb foarte frumos. Cu el am încheiat târgul, spune-i voie bună din partea mea, dă-i punga asta, și adă armăsarul încoace«.

Obrahim plecă la târg, căscă gura acum în dreapta, acum în stânga, mai sta de vorbă cu negutătorii de cai, și tândăli multă vreme, până ajunse în sfârșit la moșeea cea mare, unde era trimis să caute pe Arab. Intr'aceea însă își uitase cu totul că stăpânului are să-i ducă un armăsar alb, și când zări pe un turc bătrân care ședea pe treptele moșeii, ținând de frâu un cal negru, bătrân și slab, nu se îndoi de loc, că doară n'ar fi acesta omul și calul, de care i-a zis stăpânul său.

»Ei bătrânule«. zise el și își deslega punga dela cingătoare, »așa e că dela d ta a cumpărat stăpânul meu calul«?

Bătrânul șiret îndată băgând de samă, că aici poate face bun chilipir, iute se ridică de unde ședea și răspunde zimbind: »Da! de bună samă. Dta aduci prețul și vreai să iai calul«?

»Așa este«! răspunse nepăsător Obrahim și-i dete punga plină. »Numără și dta, banii sunt toți, aur ca ghiața«.

Turcul șiret aruncă numai o privire în pungă, o atârnă la chimir și zise râzând: »Stăpânul tău este prea cinstit mușteriu... știu c'a numărat bine. Și el și tu, să aveți noroc la târg«. Cu acestea își luă ziua bună și se făcu nevăzut în îmbulzeală, iar Obrahim se sui pe negrul cel slab și călări fălos către casă. Ajungând la poarta domnu-sĕu, duse calul în curte, și dă de știre stăpânului, că a sosit și-a isprăvit cu ce l'a însărcinat. Negutătorul se coboară iute în curte, să uită în toate părțile și apoi zise cu fată prietinoasă: »ei, dar unde-i armăsarul cel alb«?

»De armăsar alb nu știu nimic« răspunse cu nepăsare Obrahim. »Omul de lângă moșee mi-a dat numai pe negrul ăsta pentru tine«.

»Dar, unde's banii? banii mei«, strigă negutătorul spăriat, »unde-i punga cu miia de piastri«?

»Ei!. stăpâne, mi-ai poruncit să dau banii omului de lângă moșee, și să-ți aduc pela el calul« zise Obrahim. «Așa am făcut«.

*) Din „Povești Alese“.

Revista politică.

După terminarea desbaterei asupra legii de alcool, *dieta* a trecut la proiectul prezentat tot de ministrul Wekerle, privitor la zidirea caselor de muncitori. Pe cât de însemnat este însă acest proiect pentru relaţiunile noastre social-economice, pe atât de puţin interes au manifestat domnii deputaţi întru cercetarea şedinţei, în care a ajuns a se desbate un proiect atât de salutar. In decursul desbaterii a luat cuvântul şi ministrul Wekerle, spunând cauzele cari l'au îndemnat de a prezenta proiectul acesta. Ţine să declare că acţiunea cu ridicarea a două sau trei case de muncitori încă nu s'a terminat Idealul lui este, ca cel puţin în fiecare centru să poată zidi atari locuinţe. Suma prenotată crede că va ajunge pentru îndeplinirea zidirilor, deoarece lux din casele aceste nu voieşte să facă. Voeşte ca muncitorimea să aibă locuinţe sănătoase şi să fie scutită de mizeria chiriei uriaşe, care apasă atât de greu oamenii săraci.

Primindu-se proiectul s'a trecut la desbaterea proiectului *prelungirei judicaturei curiale*. Dep. A. *Vlad*, luând cuvântul, a zis, că proiectul acesta a fost făurit de guvern numai pentru ca să poată eşi mai uşor din angajamentul luat în cestiunea sufragiului universal. Nu primeşte din partea sa prelungirea judicaturei curiale pe termin de 12 ani. Procedura actuală este foarte costisitoare aşa că numai oameni avuţi îşi pot permite luxul de a petiţiona. Afară de aceasta e şi prea trăgănată procedura de acum. Dacă contrarul voeşte, poate să trăgăneze cauza şi trei ani de zile. Propune ca proiectul să se ia dela ordinea zilei şi să se fixeze în Septemvrie din nou, odată cu proiectul despre votul universal şi secret, estins şi asupra femeilor. Proiectul a fost în fine votat.

In şedinţa de Miercuri s'a început desbaterea proiectului privitor la *reforma execuţiei* La desbaterea generală a acestui proiect a luat cuvântul şi dep. *Maniu*.

Dr. I. *Maniu* a zis, că abia a mai fost prezentat camerei vre-un proect, care să fi satisfăcut aşa puţin aşteptărilor, ca proectul acesta despre execuţii. Acesta are conform motivării 3 scopuri: 1. Să micşoreze spesele cu execuţiile; 2. să apere debitorii împotriva nimicirei existenţei; 3. să împedece vinderea imobilelor cu preţuri bagatele.

Scopul dintâiu voieşte să-l ajungă prin exchiderea intervenirei advocaţilor la pretenziuni sub 100 de coroane. Dar asta nu e destul, căci spesele cele mai multe nu le causează intervenirea advocaţilor, ci timbrele şi mai ales spesele şi taxele mari ale executorilor. Dovedeşte cu exemple acest adevăr. Spesele numai aşa pot scădea, dacă întreaga procedură execuţională o vom supune unei reforme radicale. Sistemul de apelare încă trebue simplificat, căci multele petiţii încă consumă sume enorme de bani. Un alt mijloc pentru împuţinarea speselor ar fi statificarea executorilor. Asta s'ar putea face foarte uşor. E o cestiune socială importantă aceasta atât din punctul de vedere al executorilor, cât şi al publicului. Executorul, neavând salar regulat şi pensiune, caută să urce cât mai tare spesele, ca să'şi procure venituri, iar spesele acestea apasă greu asupra publicului. Ar fi bine dacă la pretensiuni de sub 100 de coroane execuţia ar efectui-o antistia comunală. Dispoziţiunile referitoare la depunerea de vadiu asemenea trebuesc modificate.

A doua intenţie a proectului, apărarea debitorilor contra molestărilor de prisos, o primeşte şi oratorul. E cu cale, ca debitorul să nu fie nimicit pe toată viaţa. Abuzurilor uzurei trebue să li-se pună stavilă. Dar să fim precauţi, nu cumva mergând prea departe în direcţia aceasta să periclităm creditul, şi să nu deschidem porţi pentru eludarea creditorilor.

O greşală mare vede într'aceea, că dispoziţiunile de transiţie nu-s regulate în lege însăşi; aşa ceva nu se poate rezolvi prin ordinaţiuni ministeriale.

In urma defectelor considerabile ale proectului oamenii săraci vor fi extradaţi şi de-acum nainte p. mâna usurarilor, căci institutele şi indivizii precauţi numai cu greu vor acorda împrumuturi, iar usurarii vor pretinde interese de câte 100 proc., socotind şi risicul. Prin urmare nu primeşte proiectul.

*

Ministrul-preşedinte Wekerle va *călători pe la mijlocul lunei curente în Croaţia* să viziteze minele de cărbuni dela Vrdnik, ce le-a cumpărat statul. Wekerle va fi oaspele administratorului patriarhiei sârbeşti L. Bogdanovici în palatul din Carlovăţ. Acestei călătorii a lui Wekerle i-se atribue mare importanţă atât din punctul de vedere al *situaţiei politice din Croaţia*, cât şi al *congresului bisericesc sârbesc.* Se crede adecă că Wekerle va profita de aceasta ocaziune pentru a se pune în contact cu episcopii sârbi şi cu notabilităţile Sârbilor din Ungaria şi Croaţia. Alegerea de patriarh deocamdată s'a amânat, deoarece partea covârşitoare a Sârbilor nu locueşte în ţinuturile ungare, ci pe teritorul Croaţiei şi Slavoniei. In cercurile guvernamentale la tot cazul se speră, că voiajul acesta al ministrului va clarifica în mod esenţial situaţia încurcată.

Cronici bucureştene.

Duminecă dimineaţa s'a deschis în Muzeul de artă naţională din şoseaua Kiseleff, sub preşedinţia d-lui Spiru Haret, ministrul instrucţiunei publice, expoziţia lucrărilor dela toate şcoalele profesionale din ţară.

Festivitatea s'a început printr'o frumoasă cuvântare a d-nei Mârzescu, inspectoarea învăţământului profesional, căreia a răspuns d-l Haret, îndemnând la o şi mai încordată şi rodnică muncă în această ramură a învăţământului — şi promiţând tot sprijinul său. Apoi declară expoziţia deschisă.

Două săli din etajul de sus sunt ocupate cu cel mai alese, mai variate şi mai frumoase lucruri de mână, cari au fost adunate din toată ţara şi orânduite frumos în timpul foarte scurt de două luni. Chiar intrarea e bogat împodobită cu cele mai alese şi mai rari modele de ţesături, broderii, dantele, iar în săli, în dulapuri de sticlă costume femeeşti întregi, naţionale şi moderne, apoi pe mesele din mijloc şervete, batiste, prosoape etc. în cari arta se întrece cu migăleala.

*

Pentru încurajarea industriei casnice, naţionale, şi pentru desvoltarea spiritului şi dragostei de muncă în sufletul viitoarelor gospodine, ministerul instrucţiunei săvârşeşte o frumoasă faptă controlând şi punând în lumină la fiecare sfârşit de an, prin astfel de expoziţii, aceia ce s'a făcut frumos şi folositor în şcoalele profesionale din ţară. Aceste expoziţii apoi contribue la ridicarea şi preţuirea tot mai mult a industriei casnice româneşti, de publicul, care, cu asemenea prilej, vede roadele.

In acest chip şcolile profesionale pentru fete ca şi cele de meserii şi agricultură pentru băieţi (şi una şi celelalte opere ale d-lui Haret) vor fi mai mult preţuite şi cercetate şi vor avea — şi vor trebui să aibă — în învăţământul din ţară cel puţin aceiaşi însemnătate, ca şi celelalte şcoli speciale sau secundare.

*

Pe lângă expoziţia şcoalelor profesionale publicul a avut apoi prilejul să cerceteze toată bogăţia de artă naţională, care s'a putut aduna până acum în museul de la şosea.

De remarcat o casa lui Mogoş din Gorj, întreagă, cu odăile şi tinda ei, construită din lemn frumos sculptat; apoi o poartă mare cu o sculptură şi bogată şi frumoasă cum numai în judeţul Gorj se găsesc. Apoi pe o mare întindere sunt aşezate ţăsăturile şi cusăturile cele mai bogate. cele mai rare şi caracteristice representând cusăturile din toate judeţele ţării şi din ţările locuite de Români. Parte mare din aceste cusături şi ţăsături s'au putut vedea de altfel şi la expoziţia jubilară din 1906.

...Apoi colecţia aşa de bogată şi de neîntrecută a ouălor încondeate te face să te opreşti în loc şi să-ţi fugă gândul prin toate regiunile şi colţurile pământului locuit de Români, unde gustul fin şi ales al Româncei a dat încondeerei ouălor nuanţe aşa de multe şi de variate, încât ţinuturile cele mai apropiate se deosebesc unul de altul.

In tot muzeul mai sunt: un şir nesfârşit de oale de tot felul, ulcele, sfeşnice, ulcioare, străchini, farfurii — toate lucrate cu gust.

Acest muzeu, care de altfel nu e de multă vreme deschis, se îmbogăţeşte în fie-care zi.

*

Tot Duminecă a avut loc sărbătoarea încheerei anului şcolar din toate şcoalele din ţară.

Din acest an examenele de clasă sunt suspendate. Profesorul, care de altfel are într'un an putinţa de a-şi cunoaşte elevii, promovează sau lasă repetenţi şi corigenţi, după răspunsurile pe cari le-au dat elevii în cursul anului.

Premianţii nu se mai hotăresc de profesor, ci, după noua măsură a domnului Haret, ei sunt alesi prin votul clasei — şi e ceva în adevăr educativ pentru şcolari în această dispoziţie.

După noua măsură, dar, sfârşitul de an s'a sărbătorit la fie-care scoală prin cuvântări ocazionale, prin conferenţe din partea directorilor şi prin producţii teatrale, muzicale şi gimnastice din partea elevilor.

Atât de dimineaţă cât şi după prânz d-l Haret, ministrul instrucţiunii publice, inspectorii învăţământului şi funcţionarii superiori din minister au azistat la sărbătoarea încheerei anului şcolar la cele mai multe din şcolile secundare din Bucureşti.

*

Cu încheerea cursurilor, la toate şcolile din ţară, cu finea examenelor la universitate şi a puţinelor examene, cari se mai fac în cursul secundar şi primar cu începutul vacanţei pentru justiţie — şi pentru politică, în parte, — Bucureştii reintră în viaţa lor de vară, pe jumătate moartă.

De Sâmbătă încep să circule — săptămânal sau şi mai des, dacă e sărbătoare, — trenurile de plăcere, cu preţul pe jumătate, cari dau putinţa şi celor cu venite modeste să se bucure măcar pentru 24 de ceasuri de aierul curat dela Sinaia, Buşteni, Câmpulung, Curtea-de-Argeş, Târgovişte, Pucioasa sau de priveliştea încântătoare a mărei, la Constanţa.

Numai săteanul va munci de acum şi mai din greu în arşiţă, va sdrobi pământul mai cu zor cu sapa şi va ridica în prat snopii pe maşină şi paiele pe jireadă.

Numai de ar fi iernile lui ierni de îndestulare.

M.

Iarăşi pădurile noastre de pe Ţara Oltului ş. a.

— Fine. —

Stejarul peduncnlat este copacul nostru de căpetenie la câmpie şi la dealuri. El voeşte să aibă o climă nu atât de caldă cât temperată, relativ cu multă umezeală în pământ şi în atmosferă. De aci el reuşeşte totdeauna bine la poalele dealurilor, pe coastele nu prea tari, în lunci şi văile largi adăpostite de vânturile reci şi uscate. El poate să supoarte şi inundaţiuni trecătoare de mai multe zile şi chiar săptămâni întregi să fie în apa ce se premeneşte. La munte şi pe coastele tari el nu se urcă aşa de sus ca gorunul. Posiţiile cele mai bune pentru el sunt cele de sud şi sud-vest, ca să aibă lumina directă a soarelui ziua întreagă. Punerea lui cu totul în umbră îi este

---

»Pentru Dumnezeu şi marele profet« strigă stăpânul, smulgându-şi părul din cap, »ai dat tu atâta amar de bani pentru o mârţoagă ca asta? Haida numai, la judecată, slugă leneşă şi blăstămată.. pentru prostia ta să te judece la bătăi, până nu-i mai putea răbda«! In mânia sa chemă câţiva sclavi, cari îl umflară pe sus până în piaţa cea mare, unde ţine cadiul judecată.

Cadiul ascultă toată întâmplarea şi apoi judecă pe Obrahim se plătească stăpânului întreaga sumă, ce i-o încredinţase; dacă nu va fi în stare să i-o înapoieze, stăpânul său îl poate vinde în târg ca pe un sclav, iar banii, ce-i vei căpăta pentru el, să-i păstreze ca despăgubire.

Obrahim a fost dus în casa stăpânului său, carele mânios afară din cale, porunci să'l desbrace de hainele cele bune, îl îmbrăcă cu nişte haine rupte şi murdare, îi porunci să iee mârţoaga de căpăstru şi să meargă după el. Toate rugăminţile sărmanului au fost zădarnice, căci năcazul neguţătorului era aşa de mare, cât nici nu'l duse la târgul de sclavi, ci în târgul de vechituri, unde cumpărau numai cei mai ticăloşi oameni.

Multă vreme nu s'a îmbiat nime să dee ceva pentru cal şi pentru om. Către seară să apropie de ei un ştrengar zdrenţos şi întreabă, cu ce preţ să vând? Neguţătorul îi ceru o sumă de batjocură, parte pentrucă se săturase de atâta stat, parte ca pe bietul Obrahim în semn de pedeapsă să'l dee pe mâna unui om, cât mai ticălos. Bătrânul scoase iute o pungă murdară, plăti suma neînsemnată şi porunci lui Obrahim să urmeze cu calul după el. Năcăjit şi supărat, Obrahim se duse după noul stăpân într'un cartier depărtat şi sărăcios al oraşului, la o casă ruinată; aici i-se porunci să între cu cal cu tot într'un grajd rău şi întunecos, unde fură încuiaţi până a doua zi. Nu trecu mult, stăpânul se întoarse la ei, aruncă pe pământ o legătură de paie şi în ieslele de piatră, singura unealtă ce se găsea în grajd, câţiva pumni de orz. După aceea dete lui Obrahim o bucată uscată de pâne şi un urcior cu apă, îi pofti noapte bună şi încuie iar uşa după sine.

Plângând, Obrahim se puse să şadă pe pământ şi se gândea la soartea lui tristă, fiind însă, că flămânzise toată ziua, ca să'şi stâmpere foamea, roase pânea uscată şi bău o dată apă, după aceea se uită, ce face calul. Acesta răscolea prin orz, fără să mănânce din el. Crezând, că dobitocul de aceea nu mănâncă, fiindcă orzul ar fi prea uscat, luă urciorul şi udă orzul, dar calul nici acum nu vrea să mănânce, ci clătină din cap şi se uita la Obrahim cu o căutătură deosebită.

»Sărman animal«, zice acesta, »ai căpătat şi tu mâncare rea ca şi mine«. Puse după aceea mâna şi-şi netezi pe tovarăşul de suferinţă, se întinse apoi pe paie şi dormi până a început să se crepe de ziuă. Când se trezi, gândul cel dintâi i-a fost calul. Se sculă şi se uită dacă a mâncat ceva din iesle. Ce mirare l'a cuprins însă, când în loc de orz, găseşte în iesle o grămadă de gălbiori noi, nouţi. Stetea încă şi se gândea la comoara ciudată, când, iacă se aud paşii bătrânului... iute ia aurul din iesle şi'l ascunde într'un colţ întunecos. Calul făcu din cap, ca şi când iar fi zis; foarte bine, foarte bine.

Bătrânul iară aduse sclavului de mâncare pâne uscată, şi-i porunci să pună pe cal o şea rea şi să iasă la piaţă, acolo să'l închirieze pe ceas, cu cutare sumă, ca cine vrea, să călărească prin oraş, dar totdeauna să alerge pe lângă cal, ca, dacă trece ceasul, să ia calul şi paralele.

Obrahim mergea încet cu calul pe strade către piaţă. Acolo se vindeau multe lucruri bune şi era un miros, care-ţi făcea gust. Obrahim stete în colţ şi aştepta să vină cineva, să-i închirieze calul. Cu oarecare poftă se uita la bucatele cele bune, cari le vedea înaintea sa, şi îi părea rău, că n'a băgat în buzunar un gălbior, ca să se sature odată după pofta inimei. Atunci îi plesni deodată în minte, că banii sunt ai stăpânu-său, care a cumpărat calul. Se gândea şi iară se gândea, cum ar face ca calul să fie al lui propriu, pentrucă el nu era aşa prost, să nu înţeleagă, că numai un cal năzdrăvăn este în stare să prefacă cu nasul, orzul în aur.

De multă gândire neobicinuită, Obrahim nici nu băgă deseamă, că se făcuse seară, fără ca să se arate un călăreţ pentru calul lui. Cum începu să se întunece să întoarse la stăpân şi-i zise supărat: »Stăpâne, cu noi, cu amândoi, ai făcut slab negoţ. Toată ziua am aşteptat în colţul pieţii, dar toţi râdeau de calul nostru bătrân şi slab, n'a vrut nime să călărească pe el«.

»Ei ei!« bolborosi bătrânul, necăjit. »Mâne, poate va fi mai bine! De altcum amândoi nu sunteţi vrednici de pânea şi orzul, care vi-l dau!«

Dar, nici a doua zi n'a fost mai bine Obrahim, care şi acum des de dimineaţă, găsi iară orzul schimbat în aur; flămânzi cu toate acestea ziua întreagă în colţul pieţii, pentrucă nime nu-i cerea calul şi el nu îndrăznea să'şi scoată un gălbior din cei ascunşi, ca să'şi cumpere de mâncare. Seara însă, totuşi să 'ntoarse voios acasă, pentrucă îi venise un gând bun. »Stăpâne, zise el, iar n'am căpătat nimic, dar cel pu-

defavorabilă. Reducerea umezelei din pământ prin regularea râului nu-i prea convine.

Stejarul cere un pământ profund peomnabil şi bogat, terenurile argiloase şi lutoase sunt cele mai bune pentru el. La nisipuri şi petrişuri el nu reuşeşte aşa de bine — rămâne mult mai mic. Vroeşte să aibă însă un pământ bogat dela natură ori îngrăşat şi dires de către alte esenţe. De aici îi merge lui foarte bine în amestec cu fagul, care cu frunza-i deasă îi îmbogăţeşte pământul în humus, şi-i menţine bine şi umezeala cu coroana lui cea deasă. Pe pământurile profunde şi ravene îi merge lui mai bine şi sunt cele mai bune pentru el. Pe pământurile subţiri stâncoase, el nu reuşeşte sau că rămâne scurt în tulpină.

Din causa coronamentului său slab el este avisat totdeauna la amestecul cu alte esenţe, fag, carpen, teiu, brad cari să-i acopere baza, ori în caz de lipsă cu alte soiuri de stejar sesiliflor — gărniţa, cer, tufa râioasă. Esenţele cu lemnul moale creşte însă mai iute decât el şi trebuesc tăiate de 2—3 ori până ce stejarul vine odată la tăiere.

La vârf, muchi şi pantele repezi să fie sădit cu deosebire, *gorunul* ca mai resistent. La împăduririle nouă ale poienilor, golurilor, în tăierile *rare* ale făgetului, el trebueşte amestecat cu fagul etc. sau cu gorunul ca după 2—3 rânduri de stejar să urmeze a tă specie de copaci, cari să l apere de vânturi şi uscăciune.

Stejarul veritabil este totdeauna *copac* ear nu *tufă*. El nu supoartă nici ruperea repeţită a vârfurilor sale, şi nici să fie pus ori ţinut prea multă vreme în umbră El nu supoartă deci nici tăierea lui prea deasă şi nici roaderea vârfului şi lăstarilor lui de către vite. O mulţime de Dumbrăvi şi Măguri, crânguri frumoase seculare dela noi au fost devastate prin păşunatul cu vitele şi cea mai mare parte a stejarilor s'a uscat, ori că în locul stejarului pedunculat ros de vite s'au încuibat şi sunt azi tufe de mesteceni, arini, păducel şi alte mărăcinetari fără de nici o valoare comercială, pe care însă nu le ating vitele — sau că poienile cu iarbă să lărgesc şi înmultesc pe an ce trece, iar stejarii din poeni nu sunt buni decât de umbră şi de foc, ori cel mult ca seminţari de a produce ghindă. Ghindă stejarul produce de regulă din 4 în 4 ani.

Din Făgăraş.

Făgăraşul pentru şcoala confesională! Biserica română gr. orientală este acuma pe deplin asigurată, că nu i se va lua nici odată venitele, ce ar fi trebuit, să le dea la întregirea salarului învăţătorului, căci spre acest scop părintele paroch protopresbiter Nicolae *Borzea*, în îngrijirea sa pentru biserică şi şcoală,—cum o numeşte adeseori şi dânsul »fiica bisericei«, — la facerea preliminarului încidentaliter, a cerut dela comitetul parochial, ca o casă a bisericei, ce aducea până acum bisericei 400 coroane venit anual, a cerut, că această casă pentru viitor să se declare de casă parochială şi folosirea şi respective venitul acestei case să fie al dânsului, adecă al parochului protopresbiter, *căci numai aşa va fi asigurată biserica*, că acest venit pe viitor, ne mai putându-să lua în buget la venite, nu se va mai putea întrebuinţa pentru cheltuielele şcoalei, la salarul învăţătorului, etc, şi aşa în cas de a trece şcoala la stat nici statul nu va putea lua dela biserică acea sumă. (Nu, zău, căci merge în punga popii şi nu în a bisericei şi nici în a înbuibatului învăţător, apoi şcoala confesională ducă să în plata domnului).

Această cerere cu motive atâta de precaute şi înţelepte, şi mai precautul şi credul înspăimântatul comitet parochial, iute şi de grabă o a primit şi astfel soartea şcoalei confesionale este anticipative la sigur pecetluită! Dară n'are d'aface nimica, căci cel puţin acuma ese tot mai bine... la iveală vestitul renume a lui »Dummer Kerl«. Urmează acuma la rând Măritul Consistor.

Făgărăşanul.

STIRILE ZILEI.

— 20 Iunie v.

O nouă dramă românească. Inregistrăm cu mare bucurie următoarea ştire ce ne soseşte din Bucureşti: Mai deunăzi poetul şi artistul dramatic Zaharie *Bârsan* a cetit dlui Director general al Teatrelor din România o dramă originală a sa. Dl Pompiliu *Eliad* a fost entuziasmat de această lucrare dramatică, în care e zugrăvit cu multă artă un colţ din viaţa noastră ardelenească.

Sâmbăta trecută Dl P. Eliad a conchemat comitetul teatral şi Dl Z. Bârsan şi-a cetit piesa în faţa acestui juriu. Piesa a fost admisă cu unanimitate şi toţi membrii comitetului au rămas încântaţi de atmosfera grea şi plină de putere, în care se desfăşoară aceaste dramă de munte. Se zice că directorul teatrului naţional ar fi hotărît să înceapă viitoarea stagiune teatrală cu această dramă a artistului nostru.

Felicităm din toată inima pe dl Zaharie Bârsan la această rară distincţiune.

Sinod parochial. Pe Duminecă a fost convocat sinodul parochial al bisericei Sf. Nicolae. La ordinea zilei este raportul comisiunei sinodale despre activitatea comitetului în anul de gestiune 1907.

Incheierea anului şcolar la şcoalele primare din Braşov. Duminecă s'a încheiat în mod solemn anul şcolar la şcoalele noastre primare capitale din Braşov. La serbare a luat parte un public număros, dând prin aceasta o dovadă viuă despre interesul ce-l poartă faţă de şcoalele noastre. Serbarea s'a deschis şi s'a încheiat prin trei frumoase şi bine alese coruri, esecutate cu mare precisiune de elevii şcoalelor sub conducerea probată a d-lui dirigent N. *Stoicovici*. Publicul a răsplătit cu bogate aplause prestaţiunile micilor cântăreţi şi cântăreţe şi pe conducătorul lor. D-l înv. A. *Frateş* a rostit un bine alcătuit discurs ocasional despre creşterea în familie, atrăgând prin expunerile sale interesante şi prin exemple potrivite luarea aminte a părinţilor asupra acestei importante cestiuni. Oratorul a fost viu felicitat. Părintele Dr. V. *Saftu*, care a presidat serbarea, a adus elogii corpurilor didactice pentru progresele realisate, a îndemnat pe elevi şi eleve la muncă şi dragoste faţă de şcoală şi a mulţămit publicului present pentru interesul manifestat faţă de şcoalele noastre. De încheiere a urmat premiarea elevilor şi elevelor distinse.

Archiducele Leopold Salvator în Sibiiu. Sibiiul găzdueşte de trei zile între zidurile sale pe archiducele Leopold Salvator, inspectorul suprem al artileriei din Austro-Ungaria, care a venit în Ardeal să inspecţioneze regimentele de artilerie. Archiducele a luat parte în zilele aceste la exerciţiile regimentului de artilerie din Sibiiu şi la mai multe festivităţi. Alaltăeri a primit visita I. P. Sale Mitropolitului Meţianu, iar eri a reîntors visita sa I. P. Sale Metropolitului. Archiducele a petrecut tot timpul mai mult în cercul ofiţerimei. Mâne Archiducele va sosi la Braşov, pentru a inspecţiona regimentul de artilerie de aici.

Examenul de menaj în Internat-Orfelinatul reuniunei femeilor române din loc se va ţinea Duminecă în 22 Iunie v. la 3 ore după amiazi în casa proprie Şirul Spitalului Nr. 10. Toate membrele, toţi binevoitorii şi sprijinitorii acestui institut sunt rugaţi să asiste la acest esamen, care este totodată şi festivitatea de încheiere a anului şcolar cu împărţirea premiilor. — Lucruri frumoase de mână, precum şi ţesături diferite vor fi expuse publicului visitator.

Examenul şcoalei froebeliane ţinut Dumineca trecută în sala festivă a gimnasiului nostru, a atras şi de astădată un public număros doritor să vadă şi anul acesta frumoasele progrese realisate de micii copilaşi români sub îngrijita conducere a d-nei Maria Gr. *Popescu*. Prestaţiunile celor peste 120 copilaşi au fost întradevăr demne de admirat şi cei presenţi nu se puteau îndestul desfăta în cântările şi jocurile drăgălaşilor copilaşi. D-na Maria Gr. *Popescu*, a cărei merite incontestabile le-a relevat la încheiarea examenului şi părintele Dr. V. *Saftu*, merită fără îndoială recunoştinţa părinţilor români pentru priceperea şi tactul, cu care îşi împlineşte greaua sarcină a conducerei şcoalei noastre froebeliene.

D-na şi d-l Z. Bârsan în Maramureş. Primim spre publicare următoarea invitare: *Tinerimea română din Maramureş* arangează o representaţiune teatrală cu joc, cu concursul *d-nei şi d-lui Zaharie Bârsanu* în 13 Iulie st. n. 1908 în Sighetul-Maramureşului »Grădina morii« (Petőfi-liget), în favorul bisericei române gr. cat. din Berbeşti. Contribuiri benevole se primesc cu mulţămită la adresa d-lui Dr. Ilie Mariş adv. Marmarosszigét şi se vor publica.

Programa: 1) »Furtuna casnică« comedie într'un act. 2) Declamaţii comice. 3) »Actor pe neştiute». Preţul de întrare de persoană 2 cor. de familie 5 cor. Inceputul sara la 8 ciasuri. Costumul naţional e binevăzut.

Ucigaşul guvernorului Galiţiei Potoczki, studentul rutean Sicynski, a fost osândit la moarte prin ştreang.

Un necrolog! Un fruntaş român din Feldioara ne roagă a da loc următorului »Necrolog«: Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoştinţa tuturor, că iubita noastră casină din Feldioară, com. Braşov, a răposat, după lungi şi grele sbuciumări, provăzută cu Sfintele provocări pentru abonament, dându-şi plăţile restante în ştirea Domnului. Şi mesele şi lampa după trecere. s'a licitat, luând unul din cei 18 membri, un butoiu de bere şi atâtea kilograme de gură, ca să-i poată cânta vecinica pomenire, şi cel ce vrea să ştie mai mult, întrebe! — *George Silvestru Pîlţea*, membru.

Balonul cu cârma Zeppelin. Din Friederichshafen (Germania) se anunţă că balonul Zeppelin s'a înălţat Mercuri dimineaţa la orele 8 jum. luând direcţiunea spre vest. A sosit la Bâle la orele 10 jum. s'a întors către Lucerna, unde a sosit la orele 12 jum., a făcut un mare cerc deasupra lacului Lucerna, a luat direcţiunea lacului Zug, pe care la trecut la orele 1 trei sferturi, a sosit la Zürich la orele 2 jum., făcând evoluţiuni acolo. După ce a făcut înconjurul înaltului munte din calea sa, la orele 5 p. m. balonul a trecut la Frauenfeld la orele 8 trei sferturi; s'a apropiat de Friederichshafen după ce a mers dealungul lacului Constanţa dela Romanshorn, şi după ce a atins Bregenz. In ovaţiunile entusiaste ale mulţimii, Zeppelin s'a coborât în hala balonului la Friederichshafen.

Primul examen de doctorat la facultatea de drept din Bucureşti se va începe Luni în 23 Iunie v. la orele 5 după amiazi. Juriul examinator se alcătueşte din d-nii: C. Nacu, C. Dissescu, I. Tanoviceanu şi S. G. Longinescu.

La întrecerea cu velocipede Viena-Berlin a eşit învingător d-l Hans Ludwig din Sossenheim, care a făcut cele 598 de klm. în 28 ceasuri, 26 de minute şi 18 secunde, întrecând pe Fischer din 1893 aproape cu două ceasuri. S'au întâmplat şi multe accidente. Dintre fruntaşii întrecerei nu e nici un Austriac.

Petrecere în Nuşfalăul-Becleanului. Ni se scrie: Miercuri seara spre ziua de Ispasul românesc a. c. tinerimea română din Nuşfalăul Becleanului a dat o petrecere în folosul bisericei române din loc, dela care n'a lipsit nimic din cei cinstit şi românesc. Afară de *„Căluşeri"* ne-au ajutat cu suprasolvirile lor următorii marinimoşi binefăcători: Ilie Blaga, preot, Ceciu 2 cor., Zsigmond Ferencz, cand. post. de gendarmi din loc 1 cor., Sipos şi Anton gend. în loc, 80 fil., Moldovan Iacob Irinii; familia Pop George, fiecare câte 80 fil., Ileana Baboleii 30 fil., Alexa Zagrean 20 fil. şi Costin Chiţia, toţi din loc 10 fil. Suma venitelor 47 cor. 20 fil., a speselor 24 cor. 12 fil. Pe sama bisericei s'a dat curatorelui bisericesc Petru Arpastean ca venit curat 23 cor. 8 fileri. In Dumineca înainte de Ispas, Vasile Arpastean din Feleac a donat bisericei noastre un rând de odăjdii bisericeşti în preţ de 174 coroane. Lui Vasilie Arpastean, »Căluşerilor« noştri (9 inşi) din loc şi marinimoşilor noştri sprijinitori, le mulţumim şi le promitem a ne ruga pentru dânşii. — *Curatoratul bisericesc.*

Dela adunarea generală

a despărţ. Braşov al »Asociaţiunei«.

(Fine.)

Şedinţele comitetului şi prelegerile.

Din cronica activităţii comitetului amintim, că comitetul a ţinut în decursul anului 7 şedinţe, în cari s'a pus la cale, s'a pregătit ori s'a îndeplinit aceea ce se poate arăta ca rezultatele muncei sale.

a) *Curs de albinărit.*

După cum se anunţase la adunarea generală a despărţământului s'a ţinut un curs practic de albinărit, condus de d-l director de şcoale primare I. Aron. Inaugurarea acestui curs, la care au luat parte 6 învăţători din împrejurime, s'a făcut în stupina d-lui I. Aron la 24 Iunie v. în prezenţa directorului despărţământului nostru şi a mai multor membrii din comitet. Cursul a durat 3 zile, în care timp participanţii au fost găzduiţi gratuit.

b) *Prelegerele poporale.*

Pentru prelegerile la sate s'a urmat practica de mai 'nainte. Comitetul a discutat chestiunea procurării pe sama despărţământului, a diapozitivelor trebuincioase pentru o prelegere higienică, una istorică şi una religioasă. Dar a hotărât să-şi ceară întâi informaţiuni exacte. A cumpărat însă dela Şalan din Iaşi 23 de diapozitive, cari aparţin deci despărţământului; d-l profesor A. Ciortea a iniţiat în manipularea schiopticonului pe membrii din comitet: N. Căldărea, N. Furnică şi V. Neguţ, iar pentru acoperirea speselor cu ocaziunea prelegerilor poporale comitetul a cerut şi a primit în anul acesta ajutor de 100 cor. promis de comitetul central. Directorul şi membrii comitetului Andrei Bârsan, Ioan Petrovici şi Dr. Alex. Bogdan au pregătit comentarul următoarelor prelegeri însoţite de proiecţiuni cu schiopticonul: 1) »Vederi din Muntenia (Oltenia)« 2) »Dunărea şi scene din răsboiul 1877/78« şi 3) »Bucureştii şi instituţiile lui«.

Iar pentru prelegerile economice s'a câştigat pe d-l Aurel Nistor preot în Arpătac şi pe d-l Anania Boldor învăţător în Codlea.

După pregătirile acestea s'au ţinut în următoarele agenturi prelegeri poporale:

ţin, îţi aduc nădejdea, că-ţi vei putea căpăta îndărât banii, cari i-ai dat pentru mine şi pentru cal.

Astăzi am întâlnit o rudenie a tatălui meu, care a avut noroc în călătoriile sale şi să întoarce cu o caravană fără marfă.

L'a întristat soartea mea şi este gata să mă răscumpere, pe mine şi calul, dacă n'ai cere o sumă mare pentru noi».

Bătrânul asculta şi da voios din cap, apoi zise: o să mai gândesc până mâne.

Cum se făcu ziuă Obrahim adună, iară gălbiorii din iesle, scoase pe cei din colţul grajdului şi-i ascunse cu grijă pe toţi în chimir. A doua zi, când descuie bătrânul şi la întrebarea înoită a lui Obrahim ceru o sumă cam mărişoară, acesta se prefăcu supărat şi zise suspinând: »O! stăpâne, tare mă tem, că rudenia mea n'o să jertfească o sumă aşa mare... voiu cerca, însă, cu rugăminţi, ca să'l induplec. Din inima lui, sclavul se bucura, pentrucă suma cerută nu trecea pe ceea care o avea în pungă. De aceea astăzi nici nu ieşi cu calul la piaţă, ci într'un cartier depărtat al oraşului, îşi închirià un grajd şi băgă calul vrăjit, în el. După aceea alergă îndărât la stăpânul său şi-i spuse vesel, că rudenia este gata să-i răscumpere libertatea şi că i-a şi dat preţul pentru cal şi pentru el. Zâmbind bătrânul puse mâna pe gălbiorii sclipitori poftind lui Obrahim noroc şi sănătate.

Obrahim nu-şi încăpea în piele de bucurie. Alergă iute într'o prăvălie de haine, îşi cumpără un caftan de mătasă, pantaloni ţesuţi cu mătasă şi un turban alb, ca zăpada pentrucă de mult îşi tot doria să aibă şi el odată haine frumoase. După aceea se duse la un bărbier, se tunse şi se rase şi, în figura lui, de altcum frumoasă şi dela fire, era aşa de voinic şi împuitor încât aproape şi calul părea că nu-l mai cunoaşte; cel puţin, calul clătină din cap şi bătu din picioare, când intră în grajd. Poate că negrul voia să-i dee a 'nţelege, că ar ieşi bucuros în aer liber. Lui Obrahim însă nici prin minte nu-i trecea să călărească pe o gloabă aşa slabă, care îi plăcea numai, fiindcă în toată dimineaţa îi umplea punga cu aur. După câteva zile, adunându-şi o sumă însemnată, îşi cumpără o pereche de cai de călărit, mari şi frumoşi, luă un servitor, în chirie o casă frumoasă şi cheltuia boereşte încât Damascul întreg vorbia numai de străinul tânăr, frumos şi bogat.

(Va urmă).

a) la 25 Noemvrie 1907 la agentura »Pe Tocile« (Braşov), unde d-l A. Bârseanu a vorbit despre »Creşterea copiilor« şi a ţinut comentarul prelegerii prime cu schiopticonul.

b) la 2 Decemvrie în Bod. D-l I. Petrovici a explicat prelegerea a doua cu schiopticonul, iar d-l :A. Nistor a vorbit despre »Nutrirea vitelor«.

c) la 9 Decemvrie în Sânpetru. Au vorbit d-l Dr. Al. Bogdan despre prelegerea a trei cu schiopticonul şi d-l A. Nistor iarăşi despre »Nutrirea vitelor«.

d) la 16 Decemvrie în Cristian. Prelegerea a patra cu schiopticonul şi d-l A. Boldor despre »Lucrarea raţională a pământului«.

In toate aceste comune au fost tineret şi lume foarte multă, ceea-ce ne face să lăudăm şi la acest loc pe ţăranul român, care vrea să înveţe şi să se ridice.

Celelalte prelegeri cari erau să se ţină în comunele Crisbav, Stupini, Tărlungeni şi Săcele nu s'au putut ţinea din felurite cauze, nu însă din vina ori negligenţa comitetului.

c) *Conferenţele în Braşov.*

Partea aceea de muncă a comitetului care ar fi fost să se desfăşure la sate, s'a desfăşurat în oraşul Braşov. Publicul românesc mai cult din acest oraş încă cerea de mult să i-se vorbească şi cetească despre chestiuni, cari l'ar interesa. Şi fiindcă încercările de mai nainte de a ţinea conferenţe nu au reuşit să se stabilească pe un şir mai mare de ani, fiindcă după părerea noastră au fost pornite de particulari, reuşita lor depindea astfel de buna înţelegere între aceştia, comitetul despărţământului I a căutat sprijinul de lipsă în organismul »Asociaţiunii« şi a hotărât că ţinerea conferenţelor să se iniţieze de astădată de însuşi comitetul despărţământului. Şi iarăşi pentru a avea siguranţa că se vor ţinea nu a apelat şi la alţi intelectuali, ci s'a mărginit a întreba pe membrii săi, dacă s'ar angaja să ţină câte o conferenţă. Jumătate din membrii comitetului au luat asupră-şi câte o conferenţă. Deoarece publicul braşovean a dovedit interesul cel mai mare posibil, aşa încât ar fi bucuros dacă ar putea asculta şi mai multe, cu toate că ne aşteptam să vină la conferenţe şi oamenii de carte de prin satele învecinate, comitetul s'a hotărât să roage şi pe alţi membrii din societatea braşoveană să ţină conferenţe de pildă pe d-nii advocaţi, medici, preoţi, profesori, învăţători, funcţionari, chiar doamne. Şi ori cine ar voi să sprijinească comitetul în direcţia aceasta e primit cu cea mai mare dragoste şi rugat să anunţe dorinţa sa secretarului acestui despărţământ.

Toate conferenţele câte s'au ţinut (cinci) au tractat chestiuni de interes ori în legătură cu viaţa şi poporul nostru, şi imprejurarea aceasta întăreşte dovada, că astfel de conferenţe sunt de lipsă, dă însă totodată şi directiva celor viitoare, care va trebui să fie: cunoaşterea istoriei şi culturii româneşti, amândouă şi în desvoltarea lor şi cunoaşterea celor mai importante rezultate ale desvoltării culturale universale. De aceea au fost reprezentate şi ştiinţele (fizica) deja în seria aceasta de conferinţe. Toate conferinţele s'au ţinut Dumineca în sala cea mare a gimnaziului românesc din Braşov, a cărei folosire pentru acest scop s'a îngăduit gratuit din partea On. Eforii şcolare a institutelor de învăţământ româneşti din Braşov. S'au ţinut în ordinea următoare:

2 Martie 1908: D-l Andrei Bârseanu, profesor, a vorbit despre »Trecutul Românilor din Braşov«.

9 şi 16 Martie 1908: Dr. Alexandru Bogdan, profesor, despre »Strigoii« de M. Eminescu.

23 Martie 1908: D-l Ioan Petrovici, profesor, despre »Urme din Roma antică«.

4 Mai 1908: D-l Dr. N. Vecerdea, directorul filialei »Albina«, despre »Socialismul modern şi naţionalitatea noastră«.

11 Mai 1908: D-l Aurel Ciortea, profesor, despre »Căderea, atracţiunea universală şi formele energiei«.

Conferenţele acestea ar fi fost şi mai frumoase, sala unde s'au ţinut şi mai plină de lume, iar efectul lor mai adânc şi mai dăinuitor, dacă nu ar roade la rădăcinile vieţii Românilor din Braşov ura şi duşmănia tocmai aşa ca în multe sate româneşti. Şi deoarece rostesc acestea în faţa unui sat, nu mă rabdă inima să nu zic, că mai rea decât neghina şi molia, şi mai omorâtoare decât ciuma este ura omenească, e lipsa de dragoste pentru aproapele, pentru fratele tău de un neam şi-o lege. Şi dacă n'o vom stârpi *noi*, *ea* ne va stârpi şi împrăştia.

Premii. Tot spre binele satelor, pentru desvoltarea legumăritului şi pomăritului, comitetul a dat şi în anul acesta un premiu acelui învăţător, care a arătat grădina cea mai bine îngrijită. Premiul acesta de 30 coroane l'a câştigat d-l Daniil Martin, învăţător în Dârstele Braşovului, care cu trudă şi stăruinţă a făcut pe o bucată de pământ rău şi la loc nepotrivit o grădiniţă frumoasă şi bine orânduită, pe care am văzut-o şi examinat'o înainte de a o premia, trei membri din comitet, în frunte cu directorul despărţământului nostru. Şi fiindcă mai ales în timpurile de astăzi trebue să avem sel mai mare interes de a răspândi cetitul şi scrisul între cei neştiutori de carte, comitetul central a hotărât să anunţe pentru anul viitor două premii de câte 50 coroane, pentru învăţătorii, cari vor ţinea şcoală cu analfabeţii şi vor dovedi, că li-a reuşit să înveţe mai mulţi din ei să cetească şi să scrie.

Cassa. Despre veniturile şi cheltuielile, ce le-a avut comitetul, va raporta cassarul. De prezent despărţământul dispune de suma de coroane 502·75.

Comitetul propune deci Onoratei adunări generale următoarele:

1) Se ia ca bază la discuţie acest raport general.

2) Să esprime mulţămită Onoratei Eforii şcolare şi băncii »Albina« din Braşov, apoi d-lor Dr. Emil Puşcariu şi Dr. N. Vecerdea, pentru sprijinul şi donaţiunile, de cari au împărtăţit despărţământul nostru.

3) Să hotărască ţinerea de prelegeri poporale de către comitetele agenturilor din iniţiativa proprie a lor şi membri esterni.

4) Să hotărască două premii de câte 50 cor., cari se vor decerne la viitoarea adunare generală a despărţământului acelor învăţători, cari vor fi învăţat în decursul anului viitor mai mulţi analfabeţi, să scrie şi cetească, cu adausul că nu numai învăţători, ci ori cine.

5) După revidarea socotelilor să dea absolutoriu comitetului pe anul de gestiune 1907—8.

6) Să voteze proiectul de budget pe anul 1908.

7) Să aleagă doi membrii cari să represinte despărţământul la adunarea generală a »Asociaţiunii«, care se va ţinea la Şimleu în 9 şi 10 August v. 1908.

8) Biblioteca, 38 cărţi, o agentură.

Braşov, 14 (27) Mai 1908.

A Bârseanu, dir. desp. *Dr. Alexandru Bogdan.* secretar.

*

In legătură cu raportul despre adunarea generală ţinută în Cristian, primim o întâmpinarea mai lungă din partea d-lui director şcolar i. p., I. Vătăşanu din care publicăm următoarele părţi, cari se referă direct la acel raport.

In N-rul 123 pag. 3 din »Gazeta Transilvaniei« a. c., a apărut darea de seamă despre mersul adunărei generale ordinare a despărţământul 1 al Asociatiunei Trans. pentru cultura poporului român, ţinută în 15 Iunie a. c. în comuna Christian. Aceasta dare de seamă, conform modestei mele opiniuni, corespunde în general stărei faptice a lucrului, cu escepţiune de un singur punct deoarece localitatea şcolară gr. or. română din acel loc a fost într'adevăr îndesuită de public românesc, care a urmărit cu mare încordare şi cel mai viu interes toate agendele expuse de on. preşedinte al despărţământului precum şi cele două din sfera economică, ţinute cu ocaziunea aceasta. Ce nu mă mulţumesc însă este, că s'a omis în darea de seamă punctul referitor la partea financială. S'a zis numai că, punctul 5 a fost alegerea unei comisiuni pentru censurarea socotelilor prezentate de comitet şi a alteia pentru înscrierea de membrii noi.

De aci rezultă, că partea aceasta a raportului a fost manca şi deci subscrisul, care încă a contribuit cu două coroane în urma unei atari dări de seamă, simţindu-se oareşicum jignit în baza fundamentală a simţimântului moral îşi are motivul său de nedumerire în ceeace priveşte administrarea paralelor, căci în cazul de faţă realitatea nu corespunde întru toate cu cele publicate şi de aceea vine a semnala acest neajuns; aceasta însă o face numai cu aceea intenţiune curată, ca în viitor pentru liniştirea publicului să se lase loc cel puţin două rânduri în »Gaz. Trans.« şi pentru partea financială.

Custozza 1866—1908.

Obicinuita aniversare a strălucitei învingeri dela Custozza a reg. 50 de infanterie s'a serbat şi în anul acesta Miercuri în 24 Iunie n. Incă de dimineaţă se putea ceti de pe mersul şi ţinuta soldaţilor dela susnumitul regiment, că sunt cuprinşi de un sentiment mai măreţ, fiecare părea mai mândru de trecutul regimentului său.

Incă de pe la 2 oare p. m. mergea lumea cete-cete la casarma din strada Neagră pentru a lua parte la aniversare. La oarele 4 întreg corpul ofiţeresc cu generalul în frunte în sunetul muzicei intrară în curtea casarmei şi înaintară spre un drăguţ pavilion care purta inscripţia: »*Custozza 1866—1908.*«

Intonând musica un marş, se ivi un grup frumos de 18 căluşeri în frunte cu bravul sergent-major d-l V. *Ivan*, toţi îmbrăcaţi în frumosul nostru costum naţional. Toţi erau uniform îmbrăcaţi cu tricolor la opinci, la brâu şi căciuli. De o frumseţe rară era cămaşa d-lui Ivan, care purta şi o lentă tricoloră. După ce defilară se arangiară şi jucară »*Căluşerul de pe Mureş*« din 12 figuri; »*Banul Mărăcine*« din 8 figuri şi pe »Marşul lui Mihai Viteazul« defilară pentru a se aranja la »*Hora Sinaiei*« şi »*Sârba*«.

După ce gătară jocul, d-l general îi dădu mâna d-lui Ivan mulţămindu-i pentru dexteritatea şi precisiunea cu care a jucat susnumitele jocuri şi în sunetul »Marşului Sinaiei« şi în aplausele publicului număros părăsiră căluşerii curtea.

Revenind d-l Ivan cu un grup de soldaţi cântară: *La revedere, Sunt vânător, Haideţi fraţi* şi alte cântece.

La cel din urmă punct veniră iarăşi căluşerii formând un cordon, şi grupându-se în jurul lor toţi soldaţii cântăreţi cântară *Imnul poporal* pe care îl ascultară toţi ofiţerii şi publicul stând în picioare şi cu capetele descoperite.

In sunetul musicei corpul ofiţeresc părăsi curtea şi astfel se gătă măreaţa serbare, pentru a se continua seara la 8 oare în restaurantul »Gambrinus«.

Ca încheiere îmi ţin să amintesc, că pentru a încungiura neplăcerile ce le aveau până acum cu căutarea hainelor naţionale, d-l sergent-major V. Ivan a stăruit de s'au făcut pe spesele regimentului toate costumele naţionale, cari astfel presintă ochilor un aspect frumos fiind toate uniforme.

Nu pot să închei rândurile aceste, fără de a nu adresa d-lui sergent-major Ivan şi voinicilor săi căluşeri sincere felicitări şi mulţămiri pentru plăcutele momente, ce ni-le-au pricinuit.

Un privitor.

In afacerea canalizării oraşului Braşov.

Primim spre publicare următoarele:

D-le Redactor!

Am cetit mai zilele trecute în preţuita D-voastră foaie »Gaz. Transil.« regulamentul publicat de On. Magistrat local, privitor la facerea canalizării, ce e în curgere. Ne-a cuprins mare mirare, cetind acolo, că canalizarea se va estinde şi la noi în Schei până la Nr. 31—36 pe Tocile, venind din Cetate drept în sus, din strada Orfanilor, prin şirul bisericei, strada şi Piaţa Prundului; pe lângă vale prin strada Căpitanului până la locul arătat de pe Tocile! Ne-am întrebat: unde au rămas celelalte strade din Schei, din partea Ciocracului, Coastei, Pajiştelor, etc., apoi Valea Morilor a, b, c, d şi e; strada lui Precup, Nălbitor, Podu Creţului până la Mori în sus; Tocilele dela Podul Creţului în jos până la locul cu pricina; unde au rămas Tocilele dela Crucea Căpitanului în jos, apoi Podul lui Grid, Cacova de sus, de jos şi de mijloc?! S'au doară aceste strade n'ar avea nici o lipsă de curăţenie? Apoi dacă da, atunci trebuia să se estindă canalizarea peste tot Scheiul, precum se estinde aceea în celelalte suburbii ale Braşovului, — s'au să se fi mărginit numai asupra oraşului intern, ori să fi fost dusă cel mult până în Piaţa Prundului. Estinderea mai departe până la Nr. 31—36 Pe-Tocile, n'are nici un înţeles, de oarece cea mai mare murdărie vine tocmai de pe stradele unde nu se face canalizare; deci e întrebarea, că locuitorii din acele strade unde-şi vor arunca pe viitor murdăriile lor după facerea canalizării; nu tot în văile esistente?! Suntem curioşi să ştim!

Apoi canalizarea aşa pe cum e proiectată a se face, nici nu e realizabilă pentru locuitorii din Schei, din Prund în sus; deoarece casele acestora sunt mai toate niste simple căsuţe de bârne, acoperite cu şindili şi încărcate de datorii, care case le servesc proprietarilor drept locuinţe familiare şi nu le aduce nici un venit real.. Deci de unde vor avea aceşti bieţi de oameni sutele de coroane, trebuincioase pentru întroducerea canalizării în curţile lor, în aceste timpuri grele şi amărâte! Dacă On. reprezentanţă comunală şi On. magistrat va purcede tot aşa, ca până acum, cu încărcarea proprietarilor săraci din Schei cu fel de fel de taxe, — apoi ne este frică, că în curând vom fi siliţi noi locuitorii români din Schei să luăm lumea în cap şi apoi să vedem cine va mai munci pe la fabricile şi în atelierele domnilor celor bogaţi, dacă vom lipsi noi!

Ne rugăm de on. reprezentanţă a oraşului şi de on. magistrat să reasumeze concluzul său, referitor la întinderea canalizării până la Nr. 31—36 pe Tocile, ci să se oprească în Piaţa Prundului; ear pentru toate celelalte părţi ale Scheiului să se facă rezervoare, în care să se verse toate murdăriile şi să fie curăţite prin apa din văile existente. La din contră se cheltuesc de geaba milioanele de coroane! »Videant Consules!«

Mai mulţi locuitori din stradele cu pricina.

Pentru incendiaţii din Sînd. In urma apelului, publicat în ziarul nostru, ni s'au trimis următoarele contribuiri pentru nenorociţii incendiaţi din comuna Sînd: Colectă din comuna *Sabadului de câmpie*, pentru incendiaţii din comuna Sînd (com. Turda-Arieş). Colectanţi: Nicolae German, paroh 2 cor., Florea Ion a V., Togănel Petre, Togănel Adrian, Man Ion, Pogărean Ion, Cismaş Anică, Rusu Samson, Păstor Ion, Pol Dănilă, Togănel Ion V., Togănel Ion, Sonca Ion, câte 1 cor. Pogăcen Ilie, 80 fil., Dicu Florica, 60 fil., Tanţos Roman 60 fil., Şandor Sandu 50 fil., Togan Mihaiu, Pastor Samson, Man Ion, Mănişor Constantin, Moldovan Vasilie, Pavel Vasilie, Dogariu Vasilica, Pastor Petre, Pogăcean Ilisie, Sabadi Ion, Mănişor Samson, câte 40 fil., Mănişor Vasilie 30 fil., Florea Samson 20 fil., Ludovic Fehér 20 fil., Togănel Constantin g. 40 fil., Togan Ion 20 fil., Pop Petre 20 fil. Suma *22 cor. 40 fil.* — Săbadul-de-câmpie, la 24 Iunie 1908. *Nicolau German,* paroh gr. cat.

Producţiuni şi Petreceri.

Tinerimea teologică din Sălagiu aranjază la 12 Iulie st. n. 1908 în oraşul Jibou, otelul »Wesselény« petrecere cu dans. Venitul e destinat în favorul bisericei gr. cat. din loc. Suprasolviri marinimoase şi oferte benevole pentru biserică se primesc cu mulţămită şi se vor publica.

In numele comitetului aranjator: Ioan Taloş preşedinte. Traian Trufaş cassar. Ioan Pop controlor. Valer Copoş maiordom, Alexandru Achim. Simeon Ancean, Octavian Basti, Mihaiu Boca, Ioan Bran, Ilie Călăuz, Leontin Filip, Corneliu Gavriş, George Groza, Nicolau Iuhas, Ioan Matheiu, Patriciu Trufaş. Ioan Varna, membrii în comitet.

*

Teologii ungureni invită la petrecerea de vară ce va avea loc la 20 Iulie st. n. 1908 la scălzile »Paveleane« din Slatina Marmaţiei. Intrarea de persoană 2 cor., de familie (3 membrii) 5 cor. Venitul curat se va da pentru biserica gr. cat. română, din Rona de jos. Damele sunt rugate întru cât se poate să se prezinte în costume naţionale. Ofertele generoase se primesc cu mulţămită şi se vor publica prin ziare. Invitaţiuni de lipsă dă Antanasie Doroş teol. abs. Falusaltina (Máram).

Comitetul aranjator: George Mesaros preot president, Aurel Dragoş, Ceciliu Demian vice-presidenţi, Mihai Erdőss secretar, Valer Pop casier, Alexandru Ciple controlor, George Anderco, Alexa Ciple, Mihai Doboşi, Atanasie Doroş, Vasile Erdőss, Emil Fucec, Alexandru Gogia, Ioan Kovats, Andrei Pop, Vasile Pop, Nicolae Papp, Virgil Şurani.

ULTIME ŞTIRI.

Oradea-mare, 3 Iulie. Adunarea comitatensă de eri s'a ocupat cu raportul inspectorului şcolar Ludwig Vasady, care a vizitat şcoalele confesionale. Inspectorul a comunicat că învăţătorii neglijează învăţământul limbei maghiare, dând copiilor o educaţie antimaghiară. După propunerea inspectorului şcolar, consiliul a hotărât să deschidă acţiune disciplinară contra mai multor învăţători români.

Budapesta, 3 Iulie. Deputatul Vasile Damian a convocat pentru Duminecă o adunare în comuna Zarand, în care vor lua parte şi alţi deputaţi naţionalişti.

Viena. 3 Iulie. Ziarul „Reichspost“ anunţă că d. Dim. Sturdza, preşedintele consiliului din România, care va veni la Karlsbad, va avea aci ocaziunea să se întâlnească cu ministrul de externe, baronul Aherenthal, cu care va discuta mai multe cestiuni de actualitate între cari şi cestiunea macedoneană. E bine înţeles că cu prilejul acesta se va atinge şi cestiunea tratatului de comerciu cu Austro-Ungaria. Se crede că, după atâtea lungi ezitări, tratativele pentru încheierea convenţiunei comerciale româno-austro-ungare, vor începe în Octomvrie la Viena. Nu e exclusă posibilitatea ca d. Sturdza să facă o vizită şi cancelarului Büelow la Norderney.

Berlin, 3 Iulie. Ştiri sosite din Petersburg anunţă, că Marţi au avut loc excese sângeroase la Taebris (Persia). Sunt 80 de morţi căzuţi de ambele părţi. Populaţiunea rusă e cuprinsă de mare panică. Seara au pătruns în oraş bande de călăreţi înarmaţi sosiţi din provincie. Consulul rus însoţit de câţiva cazaci a vizitat tabăra revoluţionarilor rugându-i să înceteze duşmănia.

Madrid, 3 Iulie. In oraşul Almacellas, soţii Rodriguez au fost denunţaţi, că-şi maltratează în chipul cel mai oribil, singura lor fiică Pilar. Intr'adevăr, judecătorul de instrucţie descoperi pe această nefericită fiinţă într'un grajd al soţilor Rodriguez. Biata copilă, care fusese ţinută acolo timp de cincisprezece ani, ajunsese într'un grad de slăbiciune extraordinară. Se târa pe labe, ca animalele, nu putea să pronunţe de cât monosilabe. Nenorocita e aproape nebună. Tot timpul cât fusese ţinută închisă în grajd, părinţii ei îi dăduseră să mănânce resturi dela masa lor şi să bea lăturile. Populaţiunea oraşului a voit să linşeze pe soţii Rodriguez, cari numai cu mare greutate au putut fi scăpaţi de furia mulţimei.

Paris, 3 Iulie. Furtuni violente au fost semnalate din mai multe provincii din Franţa. In regiunea „Beauce“ care produce mai cu seamă grâu pentru Capitală, recolta a fost devastată; trăznetul a provocat mai multe incendii: un sătean a şi fost omorît.

Jusowka, 3 Iulie. In urma unei exploziuni de gaz într'o mină a societăţei „Caterine“ 200 de lucrători au fost omorâţi: 73 au fost scoşi vii, dintre care 10 au murit mai pe urmă.

Glumele lui Noia-Oarzin.

Când îi cade mai bine.

Mama: Niţă dragă, de câte-ori să-ţi mai spun, că atunci să te laşi de mâncat când îţi cade mai bine, fiind-că eşti nevoiaş la stomac.

Niţa: Atunci fă bine dă-mi şi friptura cu salată de castraveţi, că varza cu carne încă nu mi-a căzut *mai bine*.

*

Ocazia bună.

Dr. Poloboc (către un chelner nou venit):

— Cum te chiamă?
— Iuan!
— Vei fi stabil aici?
— Ba, eu sunt numai ajutor.
— Ei, atunci te rog să mă *ajuţi* până la prima cu 10 coroane.

*

Jenant.

Fata: Mamă dragă, ce impertinenţă dela locotenentele acela tânăr, tot pe mine mă fixează... ei... iară...

Mama: Ţine 'nainte-ţi gazeta aia!

Fata: Ei dar atunci nu-l pot eu vedea!

*

Lucru şod.

Anisia: Ce şod lucru! Te uită găina asta e găină cum se cade şi uite c'o scos pui de raţă...

Floarea: Ce-i din aia? Mai şod lucru ştiu eu, am la oraş o rudenie, care e »moaşe mare« cum se cade, şi închipueşte-ţi, feciorul ei e *faur*!!

*

Nu ţi-e ruşine.

— Măi! nu ţi-e ruşine! judeţul dojeneşte
Pe-on hoţ ce ajunse la jăndarmi în cleşte!
Ca să furi tu omul pe cân doarme dus
Să-l desbraci de haine? Cine mi-te-a pus?
Nu ştii tu mă cioară, că ăla-i un păcat?
Ia spune pe bietul cum l'ai desbrăcat?
— Mă rog dje ertare ţucuţi haina ta
Cum puteam eu oare 'n somn al turbura.
N'am vrut să-i stric visul mă rog de ertare
Pă-i aceea doară nu e păcat mare!
Şi astfel cu frumosul, ca la un parpanjel
Cum să nu nici şimtă am tras de pe el
Una câtşe una, aşta, ceea altă
Şi el durmea dulce ca şi după scaldă!
Dje io nu vin acilea, omul ce şă facă
In atâtea haine de năduf se 'neacă!

*

Cum?

— Jupâne, cum se potriveşte, că eşti gras c'o burtă de o zi de plug, iar bieţii caii d-tale îs ca scleptţii, poţi număra coastele lor?

— Pricepe omule, pe mine i-o mă hrănesc, iar caii mnyei, hrănesc sluga.

*

Raport.

Strajameşter: D-le sutaş, Regruta Ion Pricolicii azi noapte o murit!

Sutaşul: Porcărie măi! Incă nici n'a fost instruat! Cum a putut muri?

*

Eu nu! Dar dumneata?

Copila tomnatică privea pe un pescariu, care în timp de un ceas n'a putut prinde nici un pescuţ.

— Nu-ţi perzi paciinţa, când vezi că nimic nu poţi prinde în mreje?

— Eu nu, draga moşului, dar d-ta?

Bibliografie.

Ca premii pentru şco'arii siliţoi recomandăm din „Biblioteca pentru toţi“ aflătoare la librăria Gazetei ca cele mai nemerite, eftine, morale şi instructive de Autorii noştri cei mai de seamă:

Carmen Sylva 7 volume à 30 b.

Alexandri opere complete poesie şi teatru à 30 b.

Anton Pann „Povestea vorbei“ 3 volume à 30 b., „Povestea lui moş Albu 3 vol. à 30 b.

Ioan Creangă 5 volume à 30 b.

Dumitru Stăncescu 18 volume diferite à 30 b.

D. Bolintineanu Legende istorice 30 b., Manuil 60 b. Elena 90 b.

Bianu Ioan Momente Culturale 30 b.

Alexandrescu Gr. Opere complete un volum de peste 400 pag. Cor. 1·20, „Proză şi poezie“ 30 b.

Bălăcescu, poezii partea I. 30 b, partea II. 30 b.

Coşbuc, Georgica de Virgilius traducere în versuri 30 b. Antologia Sanscrită 30 b.

Caragiale I. „Schiţe uşoare“ 30 b. Notiţe şi fragmente 30 b.

Eminescu „Poesii“ complete 60 b. Nuvele şi Poveşti 60 b.

Basarabescu Norocul, Schiţe şi Nuvele 30 b.

Ghica Ion Scrisori către Vasile Alexandri partea I. II. III. IV, à 60 b.

Gane Nuvele volumul I. II. III. à 60 b.

Dulfu P. Legenda ţiganilor 30 b.

Filimon „Ciocoii vechi şi noi, partea I. II. à 60, partea III. 30 b.

Ionescu Gion. „Istorice“ 30 b.

Tacca Franţusitele 30 b.

Istrati D. Bucureşti Cairo, note de călătorie 60 b.

Gârleanu G. „Odată“ 30 b.

Octavian Goga „Poesii“ 60 b.

Iorga, Oameni şi fapte din trecutul românesc 30 b.

Haral. Lecca Diverse piese teatrale cu 30 şi 60 bani. Quo-Vadis trad. 1·20

Negruţi C. Opere complete proză 60 b., Poezii 30 b., scrisori 60 b.

Maiorescu T. Nuvele (trad.) 30 b.

Olănescu Ascaniu, „Satire“ şi „Pe malul gârlei“ 30 b.

Stăncescu Const. Ce este frumseţea, artele Plastice în România şi cum vei judeca operile de artă 30 b.

Pitariu „Povestea mavrochenească“ 30 b.

Rădulescu Motru „Ştiinţă şi Energie“ 30 b.

Vlăhuţă Al. „Icoane sterse“ 30 b. „Din goana Vieţei“ partea I. II. III à 30 b. „Dan“ I. II. à 60 b. „Iubire“ Poezii 30 „Nuvele“ 30 b. „România pitorească“ 90 b.

Sadoveanu „Povestiri de Sărbători“ 60 b.

Zamfirescu „Cântece şi plângeri partea I. II. à 30 b.

Ureche Dr. „Duşmanii noştri 30 b. „Cronicele doctorului“ 30 b. „Ce naşte din Pisică“ 30 b. „Dicţionar francez român“ cor. 3·20.

Urechia Nestor „Căruţa poştei 30 b.

Ventura Gr. „Curcanii“, piesă naţională 30 „Copila din flori“ 30 b.

Zamfirescu Duiliu „Viaţa la Ţară“ cor. 1·20, „Tănase Scatiu“ 60 b. „In Răsboiu“ 60 b. „Nuvele Romane“ 30 bani.

GLUME.

Mare discuţie între domnul şi doamna casei asupra toaletei ce trebue să-şi facă.

— E supărător, zise femeia către soţ, tu nu înţelegi nimic din toaletele femeilor.

— Ba da, scumpa mea, costul!...

*

Guţă. — Ştii că se face un nou bilet de 100 lei?

Tănase. — A! Şi cât are să coste?

*

— Ce mai faci, Mitică, bine, sănătos? Dar madam Popescu (Mitică Popescu)?

— Eu sunt bine slavă Domnului... Dar nevasta nu prea.... Nu ştiu ce are la cap...

— Cum aşa?!

— Ştiu eu? Văd că cere la fie-care trei săptămâni câte-o pălărie nouă.

MULTE ŞI DE TOATE.

O căsătorie fără voie.

Ziarele engleze povestesc următoarea întâmplare nostimă:

La tribunalul de divorţ din Londra, s'a înfăţişat dăunăzi o femeie tineră şi frumoasă, cerând să fie despărţită de un bărbat, cu care fusese căsătorită fără ştirea ei şi care trăieşte acum în India răsăriteană şi dupăcum se vede n'are de gând să se întoarcă în patrie.

Reclamanta istoriseşte, că acum câţiva ani locuia cu chirie la tatăl ei, între alţii, şi un tinăr inginer, care-i făcea curte. El declară într'o zi că trebue să plece pentru câtva timp în India răsăriteană şi o rugă să-i promită că se va duce la dânsul în acea ţară, unde se vor şi căsători.

Inainte de plecare tinărul se duse încă odată cu iubita lui la teatru. Plecară şi asistară la o pantomină. La reîntoarcere acasă, inginerul spuse fetei, că ea trebue să-i facă o declaraţie în scris că'l va lua de bărbat şi în scopul acesta o luase într'un birou, care, cum s'a dovedit mai târziu, era oficiul stării civile. Aci, fata si-a scris numele într'un act, fără să ştie însă că acesta era contractul de căsătorie.

Tribunalul a amânat pronunţarea sentinţei până se va dovedi dacă fata e vinovată sau că nu ştia despre ce era vorba.

*

Când au descoperit Chinezii America.

Se ştie că Normanzii au descoperit America îndată după 1.000 dela Hristos şi că pe vremea lui Columb o părăsiseră de mult, dar că tot se aflau amintiri de ea în Islanda.

Se presupunea, că Chinezii vor fi cunoscut-o şi de mai înainte. *Monde moderne* află că într'o cronică chineză se vorbeşte de ţara Fuzang sau Fuzu, aflătoare la 6.500 de mile spre răsărit de Asia. E chiar povestirea unei călătorii făcute în 502 după Hr. de bonzul Hui-Shen, păstrată în analele dinastiei Lyang: Acolo mai spune că în 458 d. Hr. cinci preoţi budhişti au propovăduit învăţătura lui Brahma în Fuzang, care pare a fi fost Mexicul, după câte spun despre el. De altfel s'a aflat acolo urme foarte vechi de civilizaţie chinezească; un brahmin îmbrăcat ca un Budha pe un tron purtat de doi lei. In satul Madelena e statuia lui Wi-shipecocha, care venise să propovăduiască o religie nouă. »La Nature« se întreabă de n'au descoperit Chinezii, Europa.

*

Isteţimea broaştei ţestoase.

In genere se crede că broasca ţestoasă e un animal prost. Cei cari şi-au dat ostăneala însă a o studia, susţin contrarul.

Astfel un profesor francez punea nutreţul cuvenit tot la acelaş loc broaştei ţestoase ce o creştea într'o cutie. După un timp oarecare el construi în cutie mai multe piedeci, peste care avea să treacă broasca, dar după o jumătate de oară ea a găsit nutreţul. La o a doua încercare ea reuşi după 20 de minute, apoi după 16 minute, apoi după 15 minute, mai în urmă după 5 minute şi în fine după 3 şi 30 de secunde.

După aceea profesorul înmulţi numărul pedecilor şi construi înfundături. Broasca rătăci mai întâiu un cias până ce ajunse la 16 minute apoi 4 minute şi în fine 3 minute.

Posta Administraţiei!

In atenţiunea abonaţilor noştri! Rugăm pe abonaţii noştri să binevoiască a ne scrie, când îşi schimbă adresa, localitatea de unde au plecat. Aceasta pentru ca trimiterea ziarului să nu sufere întârziere.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 10112—1908.

Publicațiune.

Prin aceasta să deschide concurs pentru a ocupa postul de diurnist technic, acordat pe seama oficiului inginerilor orășenești.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească prin atestate următoarele:

1. Că cunosc limba germană în graiu și în scris, iară limba maghiară și românește în graiu.

2. Că sunt îndemânatici în desemnul technic după cum se cere la extrasele descrierile și la decopierile desemnurilor technice precum și la pregătirea de schițe.

3. Că sunt capabili de a desemna technice edificii existente, poduri, canale și alte realități reproducându-le în anumite dimenziuni.

4. Că sunt îndemânatici în rațiociniile technice.

5. Unde au fost aplicați până acuma.

6. Etatea, capacitatea spirituală și voinicia corporală și un trecut nepătat.

Diurnistul technic este obligat în caz de necesitate a lucra peste cele 6 oare îndatinate în fiecare zi încă două oare fără a avea drept de a fi resplătit separat; că este sau ba necesar are să judece prim-inginerul orășănesc; mai departe este obligat diurnistul technic a executa conștiențios și cu punctualitate toate lucrările de ori-ce soiu, cari 'i le va comanda prim-inginerul orășănesc.

Plata ce o va primi-o este de 166 cor. 66 fileri pe lună (pe an 2000 cor.); se condiționează abzicerea reciprocă de o lună de zile.

Petițiunile provăzute cu documentele sus arătate sunt a se prezenta la magistrat până la 11 Iulie 1908.

Brassó, în 17 Iunie 1908.

(204,2—2.) **Magistratul orășănesc.**

PUBLICAȚIUNE.

Ajutoare pentru învățăcei dela comerciu.

Societatea comercianților români din Brașov, oferă pe anii 1908—1910 ajutoare de câte 50—100 cor. anual pentru învățăceii aplicați deja, sau cari se vor aplica de aici înainte în Brașov la vre-o ramură de negoț.

Aceste ajutoare se asigurează învățăceilor pe tot timpul cât se vor afla în Brașov, la vre-o ramură de negoț, dacă se poartă bine.

Dela cei cari doresc vre-unul din aceste ajutoare, se pretinde să aibă cel puțin 2 clase reale, civile sau gimnaziale.

Petenții după aceste ajutoare au să subșternă aici următoarele documente:

1) carte de botez; 2) atestat de școală; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților.

Cererile de ajutoare sunt a se adresa d-lui **Ioan Săbădeanu**, comersant în Brașov.

Brașov, 5/18 Iunie 1908.

Ioan Săbădeanu, președinte. **Ioan Lengeru**, secretar.

(3—3.)

Publicațiune de licitație.

Pe baza planului și a preliminariului de spese aprobat de Preaveneratul Conzistoriu archidiecezan Nr. 3843 de dto 13 April 1907, se dă pe calea licitațiunei minuende renovarea și amplificarea edificiului școlar confes. gr. or. din comuna Tohanul-nou. Licitațiunea se va ținea în **13 Iulie a. c.** st. n. în edificiul școalei locale dela 10—12 oare a. m. Prețul strigării este de 3000 cor. afară de materialul de lipsă brut năsip, peatră, cărămidă, var, lemnul de brad și țigla necesară, toate acestea se pun la dispoziția măestrilor minus oferenți.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunei vadiu de 10% după prețul de strigare. Comitetului îi stă în putere a concrede cu lucrarea pe acel reflectant, în care va avea mai multă încredere dintre minus oferenți.

Planul și preliminarul de spese și toate condițiunile se pot vedea la președintele comit. paroch. sau la epitropia parochială.

Întreprinzătorul nu are drept a pretinde diurne și spese de călătorie.

Tohanul-nou, (Uj-Tohán) în 12(25) Iulie 1908.

ION BRIOTA,
președ. com. parochial.

(1—1.)

Publicațiune.

Biserica gr. or. rom. din Herman (prot. Brașov) dă în întreprindere pe calea licitațiunei minuende ce se va ținea **Duminecă in 22 Iunie st. v. a. c.** la 2 oare p. m. repararea și spoirea bisericei de dinafară. Prețul strigării e de Cor. 400. Condițiunile de lucrare să pot vedea în cancelaria oficiului parochial. Concurenții sunt rugați a aduce cu sine mostre de colori, din cari comitetul parochial va alege pe cea mai potrivită.

Hĕrman, la 18 Iunie v. 1908.

Pentru comitetul parochial:
Dimitrie Greceanu,
paroch-ureș.

(211,1—1.)

1908 B. 379/3.

Ő Felsége a Király nevében!

A brassói kir. járásbiróság mint büntető biróság a becsület sértés vétségével terhelt Popovits Péter elleni bünügyben Dr. Manoiu Miklós ügyvéd mint a fő magánvádló képviselője által emelt vád fellet a Brassóban 1908 évi aprilis hó 13 án a Khéli Endre jegyzőkönyvvezető és a terhelt és vedője Dr. Weisz Gusztáv ügyvéd részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

Itélt:

Terhelt Popovics Péter brassói lakos bünösnek mondja ki a btkv kbtkv 261 §-ában irt a btkv 261 §-a szerint minő-ü ő becsület sértés vétségében azon tenye miatt, hogy ő folyó év februar 25 én éjjel Brassóban a »romai császárhoz" czimzett vendéglőben Vojna Vazul fő-esperest és brassói lakóst annak távollétében semmire való, tólvaj, rablónak nevezte s ezért a btkv 261 §-a alapján a btkv. 91 §-a alkalmazásával az 1892 évi XXVII. t. cz. 3 § ában jelzett célokra forditandó s 15 nap alatti különbeni végrehajtás terhével ezen kir. járásbirósághoz befizetendő s behajthatatlanság esetén a btkv 53 §-a alapján 10 napi fogházra — átváltoztatandó 200 kor. az az két száz korona pénz büntetésre, valamint a felmerülendő bünügyi költségek viselésére itéli.

Köteles továbbá terhelt főmagánvádlónak az ügyvédi képviselettel felmerült költségek fejében 30 kort. ügyvéd Dr. Manoiu Miklós kezéhez 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhével megfizetni. Köteles terhelt ezen itéletet egész terjedelmében annak jogerőre emelkedése után 15 nap alatt a Brassóban megjelenő „Gazeta Transylvania" nevü hirlapban saját költségén végrehajtás terhe mellett közhirré tétetni.

Indokok:

A kir. járásbiróság a Vojna Vazul képviselője ügyvéd Dr. Manoiu Miklós által vádként előterjesztett s a rendelkező részben ismertett kifejezéseknek a terhelt által főmagánvádlóval szemben való használatót a tárgyaláson kihalgatott Brencs Tomás, Buretia János és Buretia Tivadar tanú esküvel is megerősitett vallómása, mint teljesen kifogástalan vallomás alapján a terhelt tagadásával szembe is tényként elfogadta.

Terhelt ezen tényе kimeriti a btkv. 261 § ában irt s a btkv. 261 §-a szerint minősülő becsület sértés vétségének, a tényálladékát s ezért őt ebben bünösnek mondotta ki a kir. járásbiróság s a btkv. 261 § a alapján a rendelkező részben irt büntetéssel sujtotta. A kir. járásbiróság a büntetés kimérésénél enyhitő körülménykent terhelt felhevült kedély állapotát vette figyelembe; sulyositó ként pedig len az, hogy terhelt becsület sértésért már megvolt büntetve és hogy cselekménvét egy köztiszteletben álló uri emberrel szemben annak távollétében követte el.

A bünvádi eljárási költségekre vonatkozó intézkedés a B. P. 479, 480 §-án alapszik és az itélet közhirré való tétele iránti határozat a btk. 277 §-án alapszik.

Brassó, 1908 évi április hó 13-an.

A kir. járásbiróság:
Reich Gyula sk.,
kir. jbiró.

3612—1908.
bftő szám.

Ő Felsége a Király nevében!

A brassói kir. törvényszék mint büntető felebbviteli biróság a Wittich József kir. törvényszéki elnök elnöklete alatt, Dr. Grünfeld Mór és Dr. Schobeln Károly kir. törvényszék birók, valamint Sutoris Edgár kir. törvényszéki jegyző, mint jkvezeti részvétele mellett becsület sértés vétsége miatt vádolt Popovics Péter ellen a brassói kir. jbiróság előtt folyamatba tett s 1908 évi aprilis hó 13-an kelt 1908 B. 379/3 sz. itélettel befejezett bünügyben Popovics Péter vádlott részéről a bünösség megállapitása miatt használt felebbezés folytán felülvizsgálat alá vevén Popovics Péter vádlott védője és Voina Vazul magánvádló képviselője jelenlétében 1908 évi május hó 26-ik napján Brassóban tartott nyilvános főtárgyalás alapján a következő itéletet hozta

A kir. törvényszék az első foku biróság itéletét azzal a változtatással, hogy a vádlottra kiszabott pénzbüntetést behajthatlanság esetén 5 (öt) napi fogházra átváltoztatandó 100 (száz) koronára leszállitja, helyben hagyja és kötelezi vádlottat, hogy a felebbviteli eljárásban felmerült költség 20 koronát 15 nap alatt külömbenni végrehajtás terhe mellett főmagánvádlónak megfizessen.

Dr. Manoiu Miklós és Dr. Weiss Gusztáv ügyvédek dijait a felebbviteli eljárásban 20—20 koronában alapitja meg saját feleikkel szemben.

Indokok.

A bizonyitás kiegészités eredményeként a kihallgatott tanuk valllomássai alapján pedig a kir. törvényszék megállapithatónak találta azt, hogy vádlott a vádbeli cselekmény elkövetése alkalmával még legkisebb fokban sem vólt ittas.

Ezek szerint tehát a védelem részéről érvényesitett ezen kifogása bizonyitást nem nyervén:

A kir. törvényszék elfogadta az elsőfokubiróság által itéletének indokaban Brencs Tamás, Buretia János és Bureczia Tivadar tanuk egybehángzó és esküvel is megerősitett vallomása alapján megállapitott tényállást, mely szerint vádlott a magánvádlóról az elsőfoku biróság itéletében emlitett időben és helyen az ott előadott nyilatkozatot tette és ennél fogva az első fokubiróság itéletét ugy vádlott bünösségét megállapitó részében is indokai alapján hagyta helyben.

A védelem részéről a felebbviteli főtárgyaláson az irányban inditványozott bizonyitás kiegészitést pedig, hogy az első biróság előtt kihalgatott tanuk a vádbeli cselekmény elkövetése idején ittasok voltak tekintettel a tanuk megegyező határozott és esküvel is megerősitett vallomására mint előre láthatóan eredményre nem nem vezetőt megtagadta.

A kiszabott pénzbüntetés mértékét azonban a kir. törvényszék igen sulyosnak találván a vádlottra kiszabett pénzbüntetést az itélet rendelkező részében kitett, vádlott bünösségével arányban állónak talalt összegre leszállitotta, egyebekben, nevezetesen az elsőfoten biróság itéletének az itélet hirlapi közzétételére valamint a költség viselésre vonatkozó rendelkezését is helyben hagyta.

Brassó, 1908 évi május hó 26-án.

(P. h.)

Wittich József sk.,
elnök.
Dr. Schobeln Károly sk.,
előadó.

Nr. 6503—1908.

PUBLICAŢIUNE

referitoare la proiectele pentru măsurarea dării de venit cl. III. şi pentru măsurarea dării intreprinderilor şi a reuniunilor obligate a depune public socotelile pro 1908—1910 şi despre ordinea pertractărilor comisiunei pentru măsurarea dării. Aceste proiecte sunt expuse pentru a fi luate în vedere din partea publicului.

Din partea subsemnatului oficiu de dare orăşenesc să aduce la cunoştinţă generală că proiectele pentru măsurarea dării de venit cl. III. şi pentru măsurarea dării intreprinderilor şi a reuniunilor obligate a depune public socotelile lor în senzul §-lui 18 al art. de lege XLIV—883 să pot lua în vedere de oricine la acest oficiu **timp de 8 zile adecă dela 27 Iunie până la 5 Iulie a. c.**

Contra acestor proiecte se pot face eventuale escepţiuni atât referitor la darea proprie, cât şi referitor la darea altor persoane. Escepţiunile, până la începerea lucrărilor comisiunei pentru măsurarea dării să fac la direcţiunea financiară reg., iară mai târziu, la însăşi comisiunea pentru măsurarea dării.

Mai departe să aduce la cunoştinţă, că comisiunea pentru măsurarea dării va statori această specie de dare ca for de I a instanţă în şedinţele, ce se vor ţinea în sala cea mare din casa Sfatului la zilele mai jos însemnate începând totdeauna dela 7 jum. oare a. m.

Şedinţele comisiunei pentru măsurarea dării fiind publice, la acele poate lua parte oricare solvent de dare.

Contribuabilii, se fac atenţi, în propriul lor interes, de a se prezenta punct 7 jum. oare; căci dacă comisiunea a trecut cu pertractarea peste poziţiile sub cari ocur dânşii, atunci observările contribualilor respectivi nu se mai pot lua în considerare şi astfel darea pentru cei întârziaţi, să statoreşte numai pe baza datelor, ce au stat comisiunei la dispoziţie.

Pertractarea referitoare la diferite grupe de meserii, să va ţinea în zilele şi în ordinea arătată mai la vale şi anume:

In 6 Iulie dela poziţia 1—28.

Intreprinderile şi reuniunile, cari sunt obligate a da socoteli publice.

In 7 Iulie dela poziţia 1—77.

Lemnarii, curăţitorii de ferestri, măsarii şi tăetorii de lateze.

In 8 Iulie dela poziţia 78—163.

Lucrătorii cu aur şi argint, orologierii, moaşele şi tinichigii.

In 9 Iulie dela poziţia 163—263.

Barbierii, frizerii, proprietari de bordele, fabricanţi şi negustorii de piele, de chipuri, fabrica de gaz aieric şi oficiul de amanetare al Braşovului.

In 10 Iulie dela poziţia 237—359.

Păpucarii şi cizmarii.

In 11 Iulie dela poziţia 360—461.

Proprietarii de maşini de trierat, cofetari, producătorii şi vânzătorii de bomboane şi zacharicale, traficanţii de tabac şi birjarii.

In 13 Iulie dela poziţia 462—603.

Cărăuşi de tot soiul (adecă mărfuri şi năsip) speditorii şi speditorii de postă.

In 14 Iulie dela poziţia 604—685.

Strugarii, graveurii, producătorii de figuri de ghips, fotografii, zidării şi architecţii.

In 15 Iulie dela poziţa 686—721.

Diverse întreprinderi (precum: Asphalt, de beton) fabricele de cărămizi, negustorii de lemne, proprietarii de ferestrae şi fabricele de lemnărie.

In 16 Iulie dela poziţia 722—785.

Zugrafii de odăi şi firme, văpsitorii, pictorii de decoraţiuni şi de artă, proprietarii şi arândaşii de şcoală de înotat şi de scalde.

In 17 Iulie dela poziţia 786—834.

Apotecarii, negustorii de droguerie, pălărierii, tapeţierii, fabricanţi de mobile şi scaune, perierii şi urloerii.

In 18 Iulie dela poziţia 835—904.

Putinarii, rotarii, faurii, fabricanţi de căruţe, mănuşerii, lăcătuşi, mechanici, maşinişti şi fabricanţi de maşini.

In 20 Iulie dela poziţia 905—964.

Sculptorii, petrari, pardositorii, grădinarii, negustorii de flori, tocilarii, funarii, litografii, tipografii, librarii, fabricanţii de hârtie şi compactorii.

In 21 Iulie dela poziţia 965—1097.

Negustorii de poame, zarzavat, unt, brânză, ciapă, hoare, peşte şi precupeţele.

In 22 Iulie dela poziţia 1098—1173.

Negustorii mici, speculanţi de cai, vânzători de castane.

In 23 Iulie dela poziţia 1174—1263.

Boltaşii mici (Greisler) negustorii de făină, boltaşi mici cu licenţia de beuturi a căror sumă a dărei de clasa III-a nu se urcă la 70 cor.

In 24 Iulie dela poziţia 1264—1320.

Boltaşii a căror suma a dărei de cl. III. se urcă la 70 cor. sau mai mult.

In 25 Iulie dela poziţia 1321—1418.

Birtaşi, cârciumarii, restaurateurii a căror suma dărei de cl. III. nu se urcă la 120 cor.

In 27 Iulie dela poziţia 1419—1491.

Birtaşi, cârciumarii a căror suma dărei de cl. III. se urcă preste 120 cor, cafenelele, bereriele, negustorii mari de vin, fabricanţi de licoruri şi negustori mari de spirt.

In 28 Iulie dela poziţia 1492—1550.

Firma Friedrich Czell şi Söhne şi birtaşii săi, restaurantele sale, fabrica sa de spirt, de oţet, de bere şi agenturile sale.

In 29 Iulie dela poziţia 1155—1655.

Antreprenorii de dat vipt, cafegii, măcelarii şi cârnăţarii.

In 30 Iulie dela poziţia 1656—1706.

Morile de artă, morile, piuaşi şi institutele de spălat.

In 31 Iulie dela poţia 1707—1784.

Medicii, technici de dinţi, advocaţii, notari regeşti, curatori rebonificaţi şi inginerii.

In 1 August dela poziţia 1785—1866.

Brutarii, turtari, antreprenorii de curăţit umblătoarele, zarafii, institutele de bănci, samsari şi turnătorii de aramă.

In 3 August dela poziţia 1867—1899.

Fabricanţi de petroleum, de săpun, de postav, negustorii de strae, ţesetorii de postav, strimfarii şi fabricanţi de mărfuri împletite.

In 4 August dela poziţia 1900—1953.

Magazinele de pânzărie, negustori cu articole de industrie de casă, de mărfuri de norinberg, vânzătorii de lucruri de mână şi de modă şi negustorii de haine.

In 5 August dela poziţia 1954—2015.

Modistele, pălărieri de dame, vânzătorii de articole de modă şi articole mărunte, cusătoarele de albituri, croitorii şi croitoarele de dame.

In 6 August dela poziţia 2016—2086.

Croitorii de bărbaţi, curelarii, negustorii de sticlă, cojocarii şi cojocarii ca tăetorii de miei, fabrica lui Eitel de aluate.

In 7 August dela poziţia 2087—2244.

Institutele de înmormântare, negustori de producte, agenţi de asigurare şi alţi agenţi.

In 8 August dela poziţia 2245—2382.

Negustorii de sticlă de galanterie şi de podoabă, de ferărie, musicanţii, instructorii privaţii de musică de pian, producenţi de pianuri şi de instrumente musicale, ziditorii de organe şi alte diverse intreprinderii.

In 10 August dela poziţia 2383 — până la fine.

Arendaşii de pământ.

Fiecare contribuabil în terminul dela 27 Iunie — 5 Iulie a. c. poate afla la perceptoratul orăşenesc numărul sub care şi ziua în care se va pertracta cauza dării sale, ce i-s'a prescris.

Comisiunea pentru măsurarea dării esaminează în ordinea statorită fasionările solvenţilor de dare şi proiectele pentru măsurarea dării pregătite de direcţiunea financiară reg. şi pe baza acestora şi cu consideraţiune la esceptiunile făcute de solventul de dare însuşi, s'au de altcineva, s'au de reprezentantul erarial precum şi pe baza altor date ce eventual sunt la dispoziţie statoreşte suma de dare a fie cărui solvent de dare, care încă în decursul şedinţei o induce în consemnarea de dare respectivă şi totdeodată şi publică decisul său în această privinţă.

După publicarea decisului din partea comisiunei, solvenţii de dare interesaţi au dreptul încă în decursul şedinţei a să pronunţa dacă în această afacere voesc a recura la comisiunea pentru reclamaţiuni, şi dacă da să arete şi motivele în privinţa aceasta.

In senzul de mai sus poate să se declare oricare dintre solvenţii de dare presenţi, şi anume, nu numai în propiul său interes, ci şi în interesul altuia dacă crede că în suma de dare statorită pentru sine s'au pentru altul află vre-o disproporţiune.

Pentru motivarea în scris a recursului unui recurent, care a fost prezent la pertractare, se acordă un termin de 8 zile socotit dela publicarea decisului.

Acel solvent de dare, care n'a fost de faţă la pertractarea afacerei sale din partea comisiunei poate face recurs în contra decisului comisiunei în termin de 15 zile dela afişarea consemnării solvenţilor de dare pe poarta dela casa de şedinţe a comisiunei.

Acest recurs să înaintează la direcţiunea financiară reg.

In acele cazuri, în cari, comisiunea pentru măsurarea dării a decis urcarea dării peste suma proiectată de direcţiunea financiară reg., interesatul, neprezent la publicarea decisiunei în afacerea sa, e de a se încunoştiinţa despre aceasta separat şi cu adeverinţă de intimare prin o resoluţiune în scris, ca adausul, că intenţionând a recura contra acestui decis, recursul în această privinţă are a şi-l înainta în scris în termin de 8 zile dela inmanuarea resoluţiunei la referentul de dare s'au la substitutul acestuia.

Acei solvenţi de dare însă, cari nu locuesc în comuna (oraşul) în a cărui consemnare li s'a statorit darea şi n'au fost prezenţi la şedinţă, se vor încunoştiinţa despre decis în scris, ear contra acestuia îşi pot înainta eventualele lor recurse la direcţiunea financiară reg. în termin de 15 zile dela primirea resoluţiunei.

Recursul nu împedecă încasarea dării statorite; dacă însă suma de dare, ce constitue obiectul recursului e mai mare decât cea din anul precedent, — apelaţia pentru diferenţa acestor două sume are loc întra — dominium.

Partidele solvente de dare pot ridica incuse verbal s'au în scris contra decisiunilor comisiunei pentru reclamaţiuni.

Astfel de incuse sunt a se înainta la direcţiunea financiară în termin de 15 zile dela intimarea deciziunei dela comisiunea pentru reclamaţiuni; asupra acestor incuse decide tribunalul administrativ reg. ung.

Incuzele n'au putere de suspens (§. 34 Art. de lege XLIV. ex 1883).

Brassó, 26 Iunie 1908.

Oficiul de dare orăşănesc.

Banca Natională a României.

Situațiune sumară.

1907 16 Iunie		1908 7 Iunie	1908 14 Iunie
	Activ:		
113.041,707	79446707 Reser. metal. aur 90039698 33595000 „ Trate aur 37350000	128.201,264	127.389,698
1.562,317	Argint și diverse monede	1.809.427	1.719,364
89.720,502	Portofoliu Român și străin. . . .	66.802,725	57.185,725
10.461,600 20.766,497	*Impr. contra efec. publice 7896700 „ „ „ în cont-corent 17713396	25.170,049	25 610,096
11.999,840	Fonduri publice	11.999,699	11.999,699
15 871,054	Efectele fondului de reservă . . .	15 550,233	15.550,233
3 259,121	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.230,621	3.230,621
5.877,880	Imobile	5.948,032	5.952,969
640 450	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	690.449	698 351
959,891	Cheltueli de Administrațiune . . .	762,020	856,817
103 822,184	Depozite libere	105.424,254	105.404,454
7.558,597	Conturi curente	4.839,662	13 138 676
23.283,707	Conturi de valori	25.741 755	26.479,406
408 825,347		396.170 190	395 216,109
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
22 971,453	Fond de rezervă	24.850,121	24.850.121
3 404,192	Fondul amortis. imob. și material .	3.664,810	3 664,810
264.996,490	Bilete de Bancă în circulațiune . .	248 625,170	247 624 570
1.631,028	Dobânzi și beneficii diverse . . .	1.605,835	1.672,154
103 822,184	Depozite de retras	105 424,254	105.404 454
—	Conturi curente	—	—
408.825 347	Scomptul 5% * Dobânda 5½%	396.170,190	395.216 109

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.